

AALBORG UNIVERSITET

Karrierestop blandt unge talentfulde atleter

En analyse af tre tidligere talentfulde atleters karrierestop.

Kasper Helbo Rasmussen & Rasmus Rodenberg Pedersen
Gruppenummer.: 16gr10107
Idræt, 4. Semester kandidat

Vejleder: Lars Domino Østergaard

03-06-2016

Abstract

Aim: The purpose of this study was to explore and identify the reason behind early dropout among young talented athletes in correlation to existing knowledge on development of talent, as well as early dropout reasoning. Hopefully this study can serve as an inspiration for young athletes to make a second opinion, and a prevention of dropout. **Method:** Three former talented athletes participated in this study. The participants consist of 2 male former cyclists, one elite road cyclist and one world class track cyclist, and 1 female former elite swimmer, who throughout this report all shall remain anonymous. The participants were all individually interviewed, using the method of narrative interviewing. The interviews were transcribed and analyzed, first by making a biography and then a division of themes, with the inclusion of existing scientific work.

Conclusion: The analysis showed that all three participants had similar reasons for dropout. All three claim that a stressful day, where containing an optimal amount of practice along with either a full time job or education, would not correlate in terms of maintaining a proper level of skill and form. It also showed that they partially may not have been part of a successful environment for development of talent, this in terms of social communities, such as fellow students or the relationship to the coach, and a lack of cohesion between the athletic and non-athletic domain.

Forord

Dette projekt er et kandidatspeciale udarbejdet af projektgruppe 16gr10107 fra idrætsuddannelsen på Aalborg Universitet.

Projektet har til formål at udforske og analysere forklaringerne bag tidligere talentfulde atlethers begrundelser for at stoppe karrieren i en tidlig alder. Dette projekt kan tjene som inspiration til at intervenere på unge atleter, der overvejer et tidligt karrierestop. Dette projekt henvender sig endvidere til sports- og talentudviklingsinteresserede, såvel som trænere og idrætskonsulenter.

Projektgruppen vil sige en tak til de tre tidligere atleter, der medvirkede i dette projekt.

Projektgruppen påskønner den tid I har taget jer til at fortælle jeres spændende historier om jeres karriere, hvilket har gjort dette projekt samt rapport mulig.

Derudover vil projektgruppen takke vejleder Lars Domino Østergaard, som har givet god og konstruktiv vejledning gennem projektperioden.

Projektet er opbygget kronologisk med henvisninger udført efter Harvardmetoden. Dette betyder, at henvisninger skrives i parentes med forfatterens efternavn samt årstallet på udgivelsen af kilden.

Alle anvendte kilder er samlet i en litteraturliste, som indeholder informationer såsom; forfatter(e), årstal og titel. Litteraturlisten kan findes bagerst i rapporten.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
1.1	Problemformulering	6
1.1.1	Afgrænsning	7
2	Baggrundsviden	8
2.1	Talentbegreb	8
2.2	TUM-model	11
2.2.1	Miljø Succes Faktorer (MSF)	12
2.2.2	Karakteristika af succesfulde miljøer	12
2.2.3	Karakteristika af ikke-succesfulde miljøer	14
2.2.4	Kritik af Henriksen	14
2.3	Årsager til karrierestop i sport	16
3	Metode	19
3.1	Forskningsdesign	19
3.2	Narrativ tilgang	20
3.2.1	Inklusionskriterier	20
3.2.2	Informanterne	21
3.3	Videnskabsteori	22
3.4	Narrativt interview	23
3.5	Narrativ Analyse	24
3.6	Metodekritik	25
4	Analyse	29
4.1	Lauras biografi	29
4.1.1	Analyse af Lauras biografi	32
4.2	Magnus' biografi	34
4.2.1	Analyse af Magnus' biografi	36
4.3	Carls biografi	39
4.3.1	Analyse af Carls biografi	42
4.4	Opsummering af analyse	43
5	Diskussion	46
5.1	Kildekritik	47
6	Konklusion	49
7	Perspektivering	50
8	Litteraturliste	51

1 Indledning

Der findes viden om, hvad talent indebærer, hvordan det skal udvikles og hvilke succeskriterier talentudviklingsmiljøer skal indeholde, refererer man til blandt andre; Kristoffer Henriksen, Jean Côté, K. A. Ericsson, Natalie Stambulova, Mette Krogh Kristensen og Carsten Hvid Larsens arbejde. På trods af dette er der stadig unge talentfulde lovende atleter, som dropper ud af sporten inden de når deres karrieres højdepunkt (Andersen, 2013). Selvom de besidder talentet og evnerne, og er spået til at nå langt inden for deres sportsgren, er der noget i dem eller deres miljø, som har haft en demotiverende virkning, som har ledt til et stop af karrieren. Her kan nævnes ting som sociale faktorer som årsag til at stoppe. (Fraser-Thomas et al. 2008)

Der er set flere eksempler på dette fra forskellige sportsgrene. Her kan nævnes Michael Laudrups to sønner Andreas og Mads, som begge har valgt at stoppe deres fodboldkarriere. (b.dk, 2015)

Årsagen til Andreas' stop var dog en ledbetændelsessygdom, som kan være en overbevisende årsag til karrierestop. Mads valgte dog at stoppe fodboldkarrieren grundet andre prioriteter i hverdagen. (b.dk, 2015) I en artikel fra Berlingske (2015) fortæller Mads, at fodboldkarrieren ikke længere kan hænge sammen med civilkarrieren, hvorved sporten blev valgt fra. Men hvorfor trak civilkarrieren mere interesse end den sportslige? Hvilke tanker, sociale relationer, miljømæssige eller andre faktorer førte til denne beslutning? Mads Laudrup har i sin karriere spillet for flere danske klubber, heriblandt FC København og Herfølge samt det islandske hold Stjarnan, samt spillet 29 kampe for forskellige landsholdstrupper. (b.dk, 2015) På trods af disse præstationer har Mads Laudrup valgt at stoppe sin fodboldkarriere grundet andre prioriteringer i en alder af bare 26 år.

At sportskarrieren er blevet prioriteret fra grundet andre ting i hverdagen er også set ved andre talenter. Svømmeren Julie Levisen, som har vundet bronze i 4x50 m til VM i Doha med landsholdskammeraterne, og er indehaver af et par danske rekorder, valgte at stoppe karrieren i en alder af 18 år. Landsholdssvømmeren udtaler, at en travl hverdag, manglende glæde og motivation er årsagerne til at hun valgte at stoppe. (nordjyske.dk, 2015) Igen kan der her stilles lignende spørgsmål: Hvad ledte til denne beslutning? Hvad ødelagde glæden og motivationen? Hvorfor kunne det sportslige miljø og hverdagsmiljøet ikke kombineres? Et lignende tilfælde kan ses hos den tidligere cykelrytter Thomas Guldhammer, der indstillede karrieren som 25 årig. Også han mistede lysten fuldstændigt, og savner ikke cykelsporten. (feltet.dk, 2013)

For det 24 årige kajaktalent Anne Nielsen, som også var spået en stor karriere og havde OL i Rio de Janeiro 2016 som mål, var det tilmed et spørgsmål om hverdagen, centralt uddannelse, kunne hænge sammen med eliteidrætten samt dalende motivation (elite.vejle.dk, 2015).

Organisationen DIF udtaler i en artikel om kvindelige talentfulde cykelryttere, at mange talenter mister interessen for deres sportsgren og ender med karrierestop, hvilket har konsekvenser for organisationen grundet de ressourcer, der bliver investeret i talenterne. (Andersen, 2013) Andersen (2013) beskriver, at atleterne ikke kan se perspektiverne i at fortsætte, og at der er andre behov såsom uddannelse og sociale fællesskaber, der forhindrer dem i at fortsætte. Er der derfor faktorer i atleternes mikromiljø, som ikke ses som optimale forhold for talentudvikling, kan det resultere i dalende motivation og engagement, og efterfølgende karrierestop (Côté, 1999 og Côté et al. 2007a). Dette betyder, at de investerede ressourcer her vil gå tabt (Andersen, 2013). Dette er endvidere grunden til, at denne undersøgelse anses som værende relevant.

Målet med dette projekt er dermed grundet i, hvordan tidligere talentfulde atleter selv vil beskrive deres historie om deres karrierestop, for derefter at analysere hvilke årsager, der lod dem til at tage beslutningen. Ydermere er målet at undersøge, hvorledes disse historier og årsager kan forklares med eksisterende teori omhandlende talentudviklingsmiljøer og årsager til tidlige karrierestop. Formålet er at opnå større indsigt i, hvad der kan lede til karrierestop, samt at fortælle de medvirkende tidligere atlethers historier med henblik på at skabe større fokus på dette område, og inspiration til forebyggelse af tidlige karrierestop. Endvidere er formålet, at denne rapport kan benyttes til inspiration og anvendelse af fremtidig intervention og opmærksomhed til unge talenter, således de ikke stopper for tidligt og potentialet går tabt.

Disse tanker, mål og formål leder til projektets problemformulering.

1.1 Problemformulering

Hvilke begrundelser kan ligge til grund for at talentfulde atleter vælger at stoppe karrieren tidligt?

For at besvare ovenstående spørgsmål må der findes svar på følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvad definerer et talent, og hvilke karakteristika indebærer begrebet talent?
- Hvad karakteriserer et succesfuldt og et ikke-succesfuldt talentudviklingsmiljø?

1.1.1 Afgrænsning

Projektgruppen har i denne undersøgelse fokus på mikromiljøet omkring de tidligere atleter, da faktorer i dette miljø har direkte interaktioner og dermed påvirkning på atleten (se afsnit 2.2).

Makromiljøet kan om nødvendigt tages højde for i analysen, men er som udgangspunkt blevet afgrænset fra i denne undersøgelse.

De medvirkende informanter i denne undersøgelse er valgt ud fra deres resultater, og det niveau de har konkurreret på gennem deres karriere, her kan henvises til præsentationen af den enkelte informant (se afsnit 3.2.2). Dermed afgrænser projektgruppen sig fra udvælgelse på baggrund af målinger på deres daværende antropometri og fysiologi, samt andre faktorer af forståelsen af talent som et multidimensionalt begreb (se afsnit 2.1).

2 Baggrundsviden

I følgende kapitel vil der være afsnit, som vil give en forståelse for de forskellige forskeres syn på begrebet talent, samt hvordan dette udvikles. Endvidere vil der være et afsnit om talentudviklingsmiljø-modellen (TUM-modellen), kriterier for succesfulde og ikke-succesfulde miljøer, hvortil projektgruppen har beskrevet kritik af disse, og slutteligt vil der være et afsnit om viden angående årsager til karrierestop.

2.1 Talentbegreb

Tidligere har talent været anset som en evne eller karaktertræk, som gives ved eller er medfødt ved fødslen. Dog er denne opfattelse ensidig og forældet. (Bonde, 2007) Nutidens forskere er enige om, at talent kan være medfødt, men at dette skal trænes. (Ericsson et al. 1993, Bonde, 2007, Côté et al. 2003, 2007a & 2007b og Henriksen et al. 2010a, 2010b, 2011 og 2014) Ericsson et al. (1993) argumenterer for, at træningen er specificeret den individuelle sportsgrens behov, hvor målrettet træning af f.eks. koordinative evner, selvtillid eller andre evner, afhænger meget af sportsgrenen. Dette er noget Côté et al. (2003, 2007a & 2007b) understøtter, og udvider samtidig med sociale evner, samt miljøfaktorer med fokus på forældre. Ackland et al. (2009) og Norton & Olds (1996) har i opsamlingen af forskning om atletes anatomi kunne beskrive atletes kropsbygning, ud fra viden om den sportsgren atleten udøver. Derfor argumenterer Ackland et al. (2009) og Norton & Olds (1996) for antropometri som en vigtig faktor i beskrivelsen af talentet, men kan ikke være altafgørende, da flere atleter kan falde udenfor den heterogene gruppe i en sportsgren. Derudover argumenterer Ackland et al. (2009) for, at fysiologi er endnu en faktor, som kan beskrive en atlets talent, hvor blandt andet svømmers og cykelrytters aerobe og anaerobe effekt og kapacitet har indflydelse. Indflydelsen er på, om der excelleres indenfor sportsgrenen, men også om disciplinen der excelleres i (Martindale et al. 2007). Svømmere har både kort og lang bane, samt fire forskellige stilarter, som stiller forskellige krav til fysiologiske evner (Toussaint & Truijens, 2005). Derudover tilskrives motoriske eller koordinatoriske evner som endnu en faktor, som talent kan beskrives ud fra. Her kan bl.a. nævnes svømmers evne til at koordinere et svømmetag med spark, da dette kan skabe mindre friktion med vandet, eller cykelrytters evne til at reagere i farlige situationer som styrt eller koordinere et sving. (Ackland et al. 2009)

Martindale et al. (2007) og Johnson et al. (2008) argumenterer for, at der er flere faktorer som talentbegrebet indfatter, udover fysiologiske og motoriske evner eller antropometri (Ackland et al. 2009). Ifølge Abbot et al. (2005), Martindale et al. (2007) og Johnson et al. (2008) skal et talent

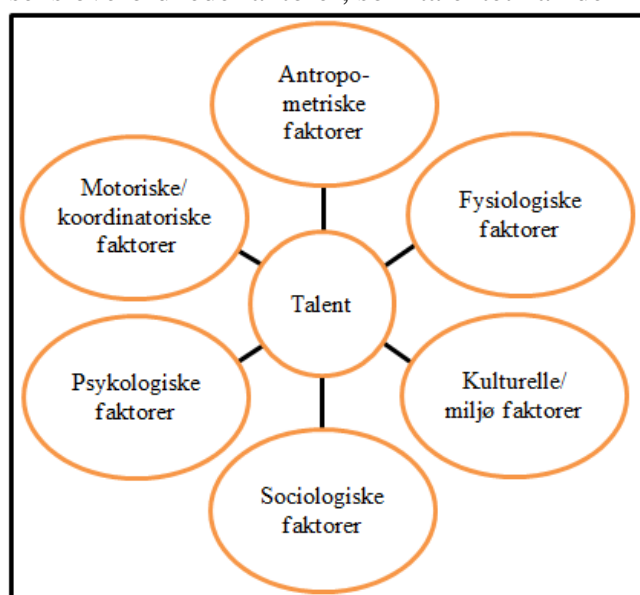
beskæftige sig med psykologiske evner, og som en faktor hvorigennem talent kan beskrives (Butler, 1989, Christensen et al. 2007, Sheard & Golby, 2006 og Gucciardi & Mallett, 2010).

En anden faktor, der er afgørende for talentet, er den kulturelle/miljø faktor, som atleten er aktiv i. Hvor klubben og familien nævnes som de største faktorer, mens skole og nationalitet er nogle af de andre faktorer, som den kulturelle/miljø faktor indbefatter. (Martinedale et al. 2007, Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011) I denne faktor argumenterer Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) for, at familiens indstilling og villighed overfor atlet og sportsgren, kan være meget afgørende, mens atletens opfattelse af træner også kan være meget vigtig. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006)

Talent kan yderligere beskrives ud fra den sociologiske faktor, som omhandler evner til at indgå i sociale relationer (Martindale et al. 2007 og Johnson et al. 2008) samt talentets tilværelse (Beets et al. 2010). Den sociale evne anses som vigtigt i klubber og specielt holdsport, og kan betyde om talentet bliver udtaget til konkurrenceholdet. (Martindale et al. 2007 og Johnson et al. 2008)

Kulturelle/miljø og sociologiske faktorer har ifølge Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) indflydelse på den træning talentet gennemgår og det potentiale træningen udløser.

Alle disse faktorer understøtter Côté et al. (2007a & 2007b), dog uden at specificere dem, mens Henriksen et al. (2010a, 2010b & 2011) inspireres til at opfatte talentbegrebet som noget multidimensionalt. Henriksen et al. (2010a, 2010b & 2011) argumenterer for, at der overordnet set er seks faktorer, som kan specificeres yderligere, derudover er størrelsen af disse afhængige og forskellige ift. sportsgren, samt atleten der beskrives. Figur 1 viser talentet i midten og udenom de seks overordnede faktorer, som talentet kan defineres ud fra.

Figur 1 viser talentbegrebet som multidimensionalt. Inspireret af Henriksen et al. (2007)

I dette projekt har disse faktorer dannet grundlag for valget af, hvilke informanter der kunne inddrages i undersøgelsen (se afsnit 3.2.1).

Fokuseres der på hvordan talentet skal udvikles, argumenterer Henriksen et al. (2007) for, at forskningen inden for talentudvikling kan deles op i fire paradigmer: biologisk, psykologisk I og II og systemisk, hvor denne opdeling grunder i opfattelsen af talentbegrebet, og hvordan dette trænes/udvikles. Hvor Bonde (2007) argumenterer for, at det biologiske paradigme historisk set er forældet, indbefatter dette paradigme forskere, trænere og andre aktører i sportsverdenen, der anser talent for noget, der udelukkende er medfødt, og dermed ikke noget der er trænerbart. (Henriksen et al. 2007) Henriksen et al. (2007) argumenterer for at placere Ericsson et al. (1993) og Côté (1999) som hhv. psykologisk I og II, og som de forskere, der er centrale for disse to paradigmer. Begge er enige om, at talent skal udvikles gennem træning, mens det biologiske bidrag til et vist punkt negligeres, hvor Ericssons et al. (1993) famøse 10.000 timer er velanset i forskerverdenen og blandt trænere. (Côté et al. 2003, 2007a & 2007b, Ackland et al. 2009 og Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011) Diskussionen mellem disse to psykologiske paradigmer er, hvorvidt atleter skal have tidlig (Ericssons et al. 1993) eller sen specialisering (Côté et al. 2003, 2007a & 2007b), og hvor meget af træningen der skal være hhv. deliberate practice (Ericssons et al. 1993), eller som Côté et al. (2003, 2007a & 2007b) argumenterer for; en gradvis overgang fra barndom til ungdom og videre mod elite fra deliberate play til deliberate practice. Ericsson et al. (1993) beskriver deliberate practice, som stærkt organiseret og målrettet træning, som kræver mange ressourcer fra deltagerne, hvilket bl.a. kunne være teknisk korrekt svømmebånd (Toussaint & Truijens, 2005). Côté et al. (2003) beskriver deliberate play som organiseret leg, hvor det handler om at lege sig frem til færdigheder, hvilket f.eks. kunne være at spille kamp i kaospil.

Henriksens et al. (2010a, 2010b og 2011) kritik af disse tager udgangspunkt i, at begge argumenterer for, at det er meget sportsspecifikt, ift. den kultur der er i sporten, hvor begge nævner bl.a. gymnastik og svømning som gode eksempler på større udnyttelse af talentet, hvis der sker en tidlig specialisering og høj grad af deliberate practice. Samtidig nævnes cykling og fodbold som sportsgrene, hvor tendensen er sen specialisering og høj grad af deliberate play. (Ericssons et al. 1993 og Côté et al. 2003) Derudover ser Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011), at Côté et al. (2003, 2007a & 2007b) i sit arbejde flere gange nævner miljøet som en faktor, hvor Côté (1999) har fokus på forældrenes rolle, men derudover til en vis grad negligerer denne faktor, da Côté et al. (2003) ikke anser det som afgørende for atleten under udviklingen af talentet (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011).

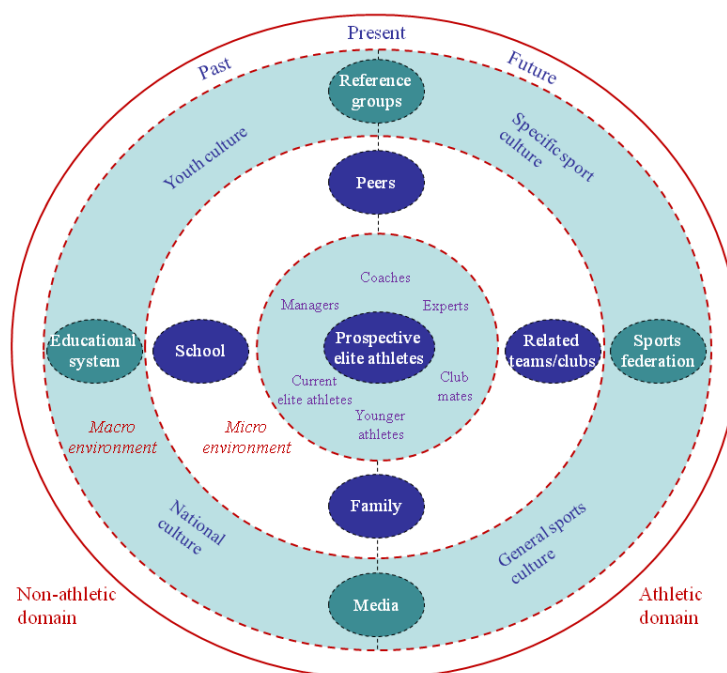
Det sidste paradigme er det systemiske, hvor atleten indgår i en masse relationer i dagligdagen, som direkte og indirekte er påvirkende på atleten, mens landet, kulturen og sporten sætter konteksten for

relationen til f.eks. familien, venner og skole. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011) I det systemiske paradigme er træning stadig vigtig for talentudviklingen, hvor det omkringliggende miljø har påvirkning på træningen, atleten og den generelle hverdag. Familie og venner er eksempler på tætte relationer, som påvirker atleten direkte, mens kulturen i landet eller sporten påvirker indirekte. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011) Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) argumenterer for, at disse faktorer kan være altafgørende for træningen, og om talentets potentiale udløses.

Med baggrund i opfattelsen af talent som multidimensionalt og noget der skal udvikles, er Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) tilmed inspireret af Urie Bronfenbrenners holistisk økologiske udviklingsteori om individets udvikling. Ud fra denne danner Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) TalentUdviklingsMiljø-modellen (TUM-model) som en sportsspecifik talentudviklingsteori.

2.2 TUM-model

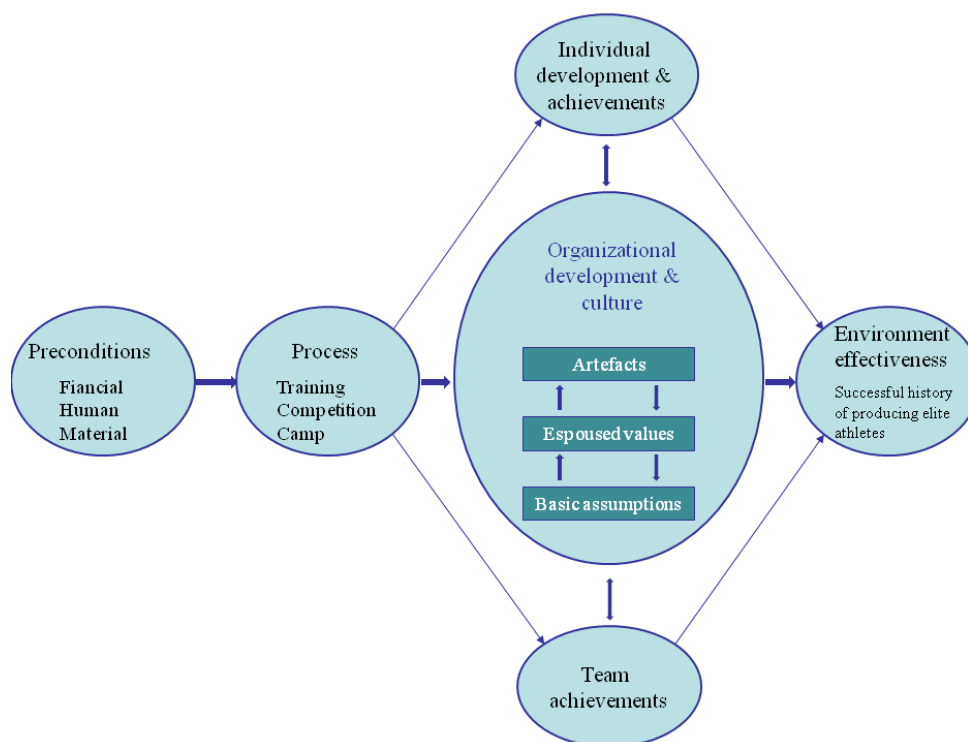
Henriksens et al. (2010a, 2010b og 2011) TUM-model er opbygget efter Urie Bronfenbrenners teori om individets udvikling. Den har fokus på fortid, nutid og fremtid, samt både sportsspecifikke og ikke-sportsspecifikke domæner, hvor miljøet kan deles i to miljøer; mikro og makro. Mikromiljøet er det, der er atletens hverdag, mens makromiljøet det større, som indirekte påvirker atletens hverdag. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011)

Figur 2 viser TUM-modellen. (Henriksen et al. 2010a, s. 2)

2.2.1 Miljø Succes Faktorer (MSF)

Henriksens et al. (2010a, 2010b og 2011) TUM-model er en arbejdsmodel, som anvendes til at beskrive miljøet. For at analysere dette, udvikler Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) en analysemodel, som kaldes Miljø Succes Faktorer (MSF), som bl.a. bygger på Edgar H. Scheins teori om organisationskultur. Denne teori er central i analysearbejdet med MSF. MSF-modellen har nogle grundlæggende betingelser, som arbejdes videre med i en proces, hvorefter Scheins teori om organisationskultur bliver flankeret af på den ene side; den individuelle atlets udvikling og præstation, og på den anden side; teamets præstation. Gennem disse faktorer kan et miljøes effektivitet eller historik for succesfuld udvikling af talenter beskrives. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011)

Figur 3 viser analysemodellen MSF. (Henriksen et al. 2010a, s. 3)

Det er gennem brugen af MSF, at Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) kommer frem til de karakteristika, der beskriver det succesfulde miljø. Denne analysemodel bruges også af Mills et al. (2014), Larsen et al. (2013 og 2014), samt Henriksen et al. (2014).

2.2.2 Karakteristika af succesfulde miljøer

Det succesfulde miljø inviterer atleter på tværs af niveau og alder til at deltage på lige fod, hvor der er fælles vision om, at alle skal have optimale rammer for at udvikle sig mest muligt. Hertil er atleterne konkurrenter, men skal anse hinanden for sparringspartnere, der hjælper hinanden. Specielt

skal yngre atleter kunne komme til ældre atleter og søge råd. Derudover er der rammer og muligheder for, at atleter på tværs af niveau og alder kan træne sammen. Derved opstår der vidensdeling og sportsspecifikke relationer. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014, Mills et al. 2014 og Storm et al. In Press) Hertil karakteriserer Storm et al. (In Press) dette miljø som et praksisfællesskab eller læringen som mesterlæreprincippet.

Miljøet påvirker det ikke-sportsspecifikke domæne, til at anerkende betydningen af sporten hos atleten, hvortil atleten har behov for støtte. Dette gives gennem forståelse for manglende fysisk deltagelse i skolen, eller det der kan opfattes som ekstreme behov ved familiekomsammen. Derved modstrider og modarbejder det ikke-sportslige domæne ikke atletens ønsker og behov. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014, Mills et al. 2014 og Storm et al. In Press) Hertil er der meget kommunikation og samarbejde, således at de forskellige interessenter ikke modarbejder hinanden og trækker i forskellige retninger. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014 og Mills et al. 2014)

Miljøet har fokus på at udvikle det hele menneske, hvor atleten skal lære at være autonom i sin hverdag og tage ansvar for egen læring og udvikling. Miljøerne fokuserer på sportsspecifikke såvel som ikke-sportsspecifikke evner, som er lige store dele af miljøerne og holdningen til udviklingen af atleterne. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014, Mills et al. 2014 og Storm et al. In Press)

Det succesfulde miljø anser andre sportsgrene som en hjælpsom faktor, der senere i udviklingen af atleten kan udfordre atletens daglige rutine og være med i udviklingen af det hele menneske. Tidligt i udviklingen er andre sportsgrene en vigtig del for atletens udvikling af forskellige evner, som f.eks. motorik og koordination. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014 og Mills et al. 2014) Ligeledes er der fokus på en længerevarende udvikling af atleterne, således at de trænes efter aldersrelateret principper og niveaudifferentiering. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014 og Mills et al. 2014)

Succesfulde miljøer har en stærk organisatorisk kerne, som demonstreres ved høj fællesskabsfølelse med fælles vision, mål og holdninger, hvor ledelsen har succes med, at miljøets deltagere tager aktiv del i og fremmer disse. Samtidig er denne faktor påvirkende på samtlige af ovenstående karakteristika. (Henriksen et al. 2010a, 2010b & 2011, Larsen et al. 2013 & 2014, Mills et al. 2014 og Storm et al. In Press)

2.2.3 Karakteristika af ikke-succesfulde miljøer

Henriksen et al. (2014) er eneste artikel om forskning, som har undersøgt et miljø, som er karakteriseret som ikke-succesfuldt i sin talentudvikling. Dette miljø karakteriseres som et, hvor atleter ser hinanden som konkurrenter hele tiden, hvilket forhindrer sportslige relationer atleterne imellem. Eliteatleter ser yngre atleter som fremtidige konkurrenter, og disse skal ikke have gavn af elitens viden, og det skal andre på samme niveau heller ikke. (Henriksen et al. 2014) Hermed er der ingen vidensdeling og fællesskab, som ifølge Larsen et al. (2013 & 2014), Mills et al. (2014) og Storm et al. (In Press) anses som værende meget vigtigt.

Henriksen et al. (2014) beskriver ikke-sportslige aktører med manglede forståelse, f.eks. prioriterer lærere skolen og lektier uden forståelse for den sportslige udvikling, mens f.eks. kammerater ofte inviterer til fest o.lign., og reagerer negativt på afslag fra atleterne.

Miljøet som ikke er succesfuldt har mangel på forståelse for psykosociale evner, samt mangel på overensstemmelse af kompetencer og evner, som er vigtige for atleterne. Samtidig med at atleterne lærer, at autonomi i hverdagen er retten til ikke at tage ansvar for egen udvikling. (Henriksen et al. 2014)

Det ikke-succesfulde miljø fokuserer på tidligt at specialisere atleterne og anser andre sportsgrene som rivaler om atleten. Samtidig er det kun de sports-specifikke evner, der er fokus på at udvikle. (Henriksen et al. 2014) Her måler dette miljø hele tiden atleternes kompetence, i dette tilfælde handicap da det er golf. (Henriksen et al. 2014)

Kulturen i disse miljøer er fragmenteret. Trænere og ledelse mangler overensstemmelse omkring ting som mål og visioner, derudover ageres der forskelligt blandt ledelsen og trænerne, hvilket opleves forvirrende for atleterne. (Henriksen et al. 2014)

Dette miljø har mangel på kommunikation mellem sportslige og ikke-sportslige domæner, hvor atleterne i dagligdagen oplever forskellige interesser trække i forskellige retninger. (Henriksen et al. 2014)

2.2.4 Kritik af Henriksen

Ifølge Henriksen et al. (2010a) har det danske 49'er miljø, en tæt relation forbund og atlet imellem, hvilket ifølge Henriksen et al. (2010b og 2011) begrundes med, at 49'er miljøet er et nationalt miljø, fundamenteret i forbundet, mens Wang kajak og Växjö atletik er klubber. Henriksen et al. (2010b og 2011) argumenterer for, at klubber, grundet den skandinaviske model, administrerer

rammer udstykket fra forbundet. Dette er dog ikke noget fælles karakteristika som Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) kan bekræfte, hvilket begrundes med at 49'erne miljøet ikke kan sammenlignes med hverken Wang kajak eller Växjö atletik på dette punkt grundet fundamentet i forbundet. (Henriksen et al. 2010b og 2011) Derfor kan der opstå tvivl om, hvorledes dette generelt er gennemgående for de andre karakteristika for et succesfuldt miljø.

Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) bruger Bronfenbrenners teori om individets udvikling og omstrukturerer denne til en sportsspecifik kontekst, hvortil resultatet er TUM-modellen (se afsnit 2.2). Her udelades dog exo og meso niveauerne, som Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) beskriver i Bronfenbrenners teori. Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) ved, at forældrenes arbejdsplads kan have påvirkning på atleten, men udelader bl.a. denne i TUM-modellen, da denne ligger i mesoniveauet. Kigges der på Bronfenbrenners model og beskrivelse, medtages der ting, som måske, måske ikke påvirker miljøet, som f.eks. anden foreningsdeltagelse. Dette med baggrund i, at alt kan påvirke, og at det skal undersøges.

At udelade større dele af grundteorien, som evt. kunne spille en stor rolle i miljøet omkring atleten, opfattes af projektgruppen som potentielt problematisk, da TUM-modellen er et grundlag for at beskrive miljøet, og disse udeladelser kunne give en forfejlet beskrivelse af miljøet og dermed svækket grundlag for videre analyse. Yderligere har Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) ikke været ude og undersøge, om brugen af TUM-modellen kan bruges som et gyldigt redskab til at beskrive miljøet omkring en atlet.

Ifølge Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) defineres et succesfuldt miljø simpelt, ved at det producerer elite senioratleter. Derudover skal atleten deltage på højt niveau, hvilket er sportsspecifikke faktorer, som kan være kvalificering til olympiske lege, præstationer i større konkurrencer og udtagelse til nationale hold. Og derefter må miljøet have en større masse af egne unge atleter, der når til eliteniveau end andre miljøer, hvilket er nemmere for klubber i mindre byer, da grundstammen er mindre. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011)

Ovenstående kriterier underbygges ikke videnskabeligt, hvilket projektgruppen undrer sig over, eftersom Stambulova er medforfatter og vejleder for Henriksen og har før undersøgt, hvordan succesfulde miljøer klassificeres (Alfermann & Stambulova, 2007), hvilket afspejles i Larsen et al. (2013 og 2014). Hertil nævner Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) at en sammenligning mellem miljøer, skal bygge på kriterierne land og sport. Derved kan det være problematisk at sammenligne sportsgrene, og dertil lave generelle karakteristika for succesfulde

talentudviklingsmiljøer. Henriksen et al. (2010a) nævner, at 49'ere miljøet er ungt da det undersøges, og at kun 39 lande deltager i denne bådklasse, hvilket gør konkurrence mindre.

Larsen et al. (2013) anvender Alfermann & Stambulovas (2007) definition af succesfulde miljøer, som i sport kan defineres som teams og klubber, der med baggrund i egne yngre atleter kontinuerligt udvikler top-niveau atleter, samt udvikler deres ressourcer, således de i fremtiden kan håndtere transitioner. Det er ud fra denne definition Larsen et al. (2013 og 2014) undersøger fodboldklubben AGF. Her kan projektgruppen se, at AGF på daværende tidspunkt ikke har deltaget i medaljekapløbet på højeste plan i 18 år og dermed ikke spillet på højeste internationale plan (AGF.dk, 2016). De har spillet 2 sæsoner udenfor superligaen (AGF.dk, 2016) kort før Larsen et al. (2013 og 2014) undersøger miljøet, og rykkede endnu engang ud af superligaen efter 13/14 sæsonen (AGF.dk, 2016), altså sæsonen hvor Larsen et al. (2013 og 2014) udgiver deres artikler.

Ovenstående kunne tale for, at AGF reelt ikke er et succesfuldt miljø, dog rapporterer Larsen et al. (2013 og 2014) at AGF, som en af de få klubber i superligaen, kontinuerligt udvikler spillere, således at superligatruppen består overvejende af egne udviklede spillere.

2.3 Årsager til karrierestop i sport

Baggrunden for at stoppe i en sportsgren er mangfoldig, men har været konsistente siden 70'erne og på tværs af forskellige vestlige kulturer. (Gould et al. 1982, Klint & Weiss, 1986, Butcher et al. 2002, Sarrazin et al. 2002, Molinero et al. 2006, Cervelló et al. 2007, Calvo et al. 2010, Delorme et al. 2011) Dog har faktorer som alder, køn, niveauet for konkurrence og atletens erfaring i sportsgrenen og selve sportsgrenen (Gould et al. 1982, Molinero et al. 2006 og Fraser-Thomas et al. 2008), samt by størrelse (Fraser-Thomas et al. 2010) og relativ alderseffekt (Fraser-Thomas et al. 2008 og Delorme et al. 2011) en påvirkning af, hvordan forskellige baggrunde vejes og prioriteres. Gould et al. (1982) rapporterer, at "svømmere havde andet at lave", "jeg var ikke så god som jeg gerne ville være", "ikke sjovt mere", "jeg har en anden sport jeg hellere vil dyrke", "for meget pres", "det var kedeligt", "kunne ikke lide træneren", "træningen var for hård", "ikke nok spænding" og "intet teamwork", som de ti vigtigste grunde til at forlade svømmesporten. Mens Gould et al. (1982) rapporterer, at "popularitet i klubben", "kunne ikke udnytte udstyr og faciliteter nok", "forældre eller venner ønskede jeg skulle stoppe", "for lidt rejseaktivitet" og "for høj alder", havde lille betydning, mens "jeg kunne ikke lide præmierne og gevinsterne" ingen betydning havde for at stoppe i sporten. Dette understøttes af Molinero et al. (2006), som har undersøgt flere sportsgrene i Spanien. Både Gould et al. (1982) og Molinero et al. (2006) rapporterer skader, venner i sporten, manglende konkurrencelyst, mangel på anerkendelse, mangel på holdånd samt flere, som

værende af mellem betydning. Dog anerkender Molinero et al. (2006), at gymnaster påvirkes meget af skader. Derudover ser både Gould et al. (1982) og Molinero et al. (2006), at ældre atleter rapporterer baggrunde som bl.a. udvikling af evner, konkurrence og konkurrencetid bliver vigtigere, mens træning gerne må opfattes kedeligt, uden spænding og ingen sjov, bliver mindre vigtige. Det samme gør sig gældende både ved erfaring i sporten og konkurrenceniveau, for atleter med højere erfaring og niveau. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006) Holdånd betyder mere i holdsport end individorienteret sport (Molinero et al. 2006), mens holdånd også betyder noget jo ældre svømmere er (Gould et al. 1982). Piger vægter presset på dem og de sociale aspekter højere end drenge, mens drenge vægter konkurrence og udvikling højere end piger. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006)

Ifølge Fraser-Thomas et al. (2010) betyder et mindre lokalsamfund (under 500.000 indbyggere), har bedre chancer for at udnytte potentialet i deres talent, da disse har mere støtte fra bl.a. forældre, er mere forpligtet til at lære og har bedre rammer og forventninger.

Fraser-Thomas et al. (2008) og Delorme et al. (2011) rapporterer, at atleter sammenligner sig med hinanden, og dette udløser, at atleter i første kvartal af året er overrepræsenteret i større og større grad i barndom og ungdomsårene, samt på højeste niveau i seniorårene. Ifølge Delorme et al. (2011) er der større risiko for frafald, hvis en atlet er født senere på året, og er noget der gør sig gældende frem til en alder omkring de 21 år, alt efter sportsgren.

Ifølge Butcher et al. (2002) sker de største frafald under større transitioner i uddannelsessystemet, hvor det at gå fra elementary til junior high school og videre, ses som de årgange hvor flest frafalder i en sport. Butcher et al. (2002) vil i danske tilstande tilskrive dette til overgang fra folkeskole til gymnasiet eller erhvervsskole, samt videre til universitetet fra gymnasiet. Butcher et al. (2002), Côté et al. (2003, 2007a & 2007b) og Fraser-Thomas et al. (2008 & 2010) forklarer dette ved, at atleterne deltager i mere end én sportsgren og må omprioritere grundet større pres fra uddannelsen, og derved skære ned på antal af sportsgrene.

Sarrazin et al. (2002) rapporterer, at miljøet påvirker atleterne gennem at hæmme eller forstærke motivation, alt efter opfattelsen af miljøet og overensstemmelse med egen motivations grundlag. Her rapporterer Sarrazin et al. (2002), at den enkelte atlets opfattelse af træner og klubkammeraters placering på kontinuummet fra amotivation til intrinsic motivation i Self-Determination Theory, leder atleten til at tilegne sig samme opfattede kollektive placering på kontinuummet. Sarrazin et al. (2002) og Calvo et al. (2010) rapporterer, at atleter der i en længere periode kan placeres ved

amotivation, external og introjected regulation har større risiko for frafald, hvilket har større betydning i slutningen af sæsonen eller pausen mellem to sæsoner.

Ydermere nævner Cervelló et al. (2007), at den samme tendens angående miljøets påvirkning af atleten kan spores ved brugen af Achievement Goal Theory, hvor atleter rykker sig i retning af deres opfattelse af miljøet. Derudover rapporterer Cervelló et al. (2007), at atleter der er ego-orienteret, med lav opfattelse af egne evner og opfattelse af miljøet som ego-orienteret, har større risiko for frafald.

Problemet med disse undersøgelser er blandt andet, at det forsøger at forklare børn og unge, frem for senioratleter (Gould et al. 1982, Klint & Weiss, 1986, Butcher et al. 2002, Sarrazin et al. 2002, Molinero et al. 2006, Cervelló et al. 2007, Calvo et al. 2010, Delorme et al. 2011). To af disse, nemlig Molinero et al. (2006) og Delorme et al. (2011), har deltagere som har samme alder som denne undersøgelse. Molinero et al. (2006) har deltagere op til 24 år, men har en gennemsnitsalder på 15,2 år. Delorme et al. (2011) har bl.a. en aldersgruppe som er +18 år, men bruger dette til at konkludere, at relativ alderseffekt ikke eksisterer i denne aldersgruppe.

Derfor anerkendes det, at forskning hvor højere aldersgruppe indgår, er nødvendigt, derudover har ingen prøvet at forske i højere niveauer for senioratleter og baggrundene for at stoppe på dette niveau. (Gould et al. 1982, Klint & Weiss, 1986, Butcher et al. 2002, Sarrazin et al. 2002, Molinero et al. 2006, Cervelló et al. 2007, Calvo et al. 2010, Delorme et al. 2011)

3 Metode

Metodeafsnittet tjener for at give læseren indblik i metodevalget. Først vil undersøgelsens forskningsdesign blive præsenteret. Herefter vil den narrative tilgang blive sat i perspektiv til denne undersøgelse, samt beskrive inklusionskriterier og præsentere de tre informanter. Herefter vil undersøgelsens videnskabsteoretiske ståsted vil blive forklaret. Dernæst vil der følge to afsnit om hhv. narrativ interview og analyse, som er en præsentation af metoderne der er anvendt i denne undersøgelse. Afslutningsvis kommer der en kritik af anvendte metode.

3.1 Forskningsdesign

Machin & Campbell (2005) argumenterer for, at forskning til enhver tid vil gennemgå forskellige faser; første fase er forberedelse og grundlag for den videre undersøgelse. Dernæst selve empiriindsamlingen og afslutningsvis empiribehandlingen. Opdelingen i tre faser er det som Machin & Campbell (2005) argumenterer for, er grundlæggende og minimum, hvilket Jones et al. (2013) understøtter. Dette afspejles ligeledes i denne undersøgelse, som opdeles i tre faser. Første fase dækkede februar og var en indledende fase. Denne fase har dannet rammen for at skabe kontakt med potentielle informanter, samt dannet baggrunden for det videre forløb i undersøgelsen. Den første fase udmøntede sig i tre centrale elementer for det videre forløb (I) kontakt til tre informanter gennem en deltagerinformation (se bilag 1), (II) en samtykkeerklæring (se bilag 2), som foreskriver hvad informanterne indvilliger under deltagelse i denne undersøgelse, samt (III) en interviewguide (se bilag 3), som danner rammerne for udførelsen af interviewet (se afsnit 3.4). Machin & Campbell (2005), samt Jones et al. (2013) nævner, at en deltagerinformation og personligt kontakt til potentielle deltagere er en hensigtsmæssig måde at skaffe deltagere i kvalitative undersøgelser. Derudover nævnes samtykkeerklæring som en grundsten for at danne et etisk grundlag for en undersøgelse (Machin & Campbell, 2005 og Jones et al. 2013).

Anden fase har været dækkende fra primo marts til ultimo april, hvor fokus har været empiriindsamling, samt at få skrevet det indholdsmæssige af rapporten frem til empiribehandling. Overgangen til tredje fase har været tredelt mht. de tre informanter i ultimo april. Den tredje fase er dækkende for den resterende periode fra ultimo april og primo maj frem til deadline i primo juni, hvor fokus har været behandling af empiri, samt korrektur af hele rapporten. Da denne undersøgelses metodevalg er interview, hvor informanterne skal tænke tilbage i tiden og give en historie med plot, karakterer osv. (Lieblich et al. 1998 og Jones et al. 2013) ift. deres valg af sport og baggrund for at stoppe karrieren, bliver svarene retrospektive (Machin & Campbell, 2005).

3.2 Narrativ tilgang

Metodevalget for dette projekt er narrativ undersøgelse, dette er med baggrund i denne undersøgelses problemformulering (se afsnit 1.1), hvortil det der ønskes at besvares er tidligere talentfulde atleters fortælling om dem som atlet, miljøet de var en del af og hvorfor de valgte at stoppe karrieren. Smith & Sparkes (2009a) rapporterer, at måden hvorpå dette kan gøres er gennem den narrative undersøgelse, da denne tilbyder enkelte individer at fortælle deres historie, og derved få indsigt i følelser og atletens forståelse af begivenheder, samtidig med at relationer, der opfattes vigtige for atleten, kommer til udtryk. Denne opfattelse af den narrative undersøgelse deles af Lieblich et al. (1998), Emden (1998), Jovchelovitch & Bauer (2000), Atkinson & Delamont (2006), Kavanagh (2012) og Jones et al. (2013). Narrativ betyder fortælling, og skal i denne sammenhæng forstås, som atleternes historiefortælling om deres opstart i sporten, vejen frem til de højere niveauer og valget at stoppe i en ung alder. (Lieblich et al. 1998, Jovchelovitch & Bauer, 2000, Smith & Sparkes, 2009a og Jones et al. 2013) Den narrative tilgang indvirker på det syn, der er videnskabsteoretisk (se afsnit 3.3), ydermere foreskriver det at det narrative interview udføres, gennem en faseopdeling (se afsnit 3.4), mens der kan vælges forskellige analysemetoder indenfor det narrative (se afsnit 3.5).

3.2.1 Inklusionskriterier

Informanterne i denne undersøgelse er blevet valgt ud fra viden om deres konkurrenceniveau og præstationer, hvortil disse er blevet sat i forbindelse med talentet som et multidimensionalt begreb (se afsnit 2.1). For cykelryttere argumenterer Jeukendrup et al. (2000) og Martindale et al. (2007) for, at konkurrenceniveauet som to af informanterne har deltaget på betyder, at cykelrytters talent må bestå af fysiologiske, antropometriske og motoriske faktorer. Martindale et al. (2007) argumenterer for, at cykelryttere har noget med fra miljøet og deres sociologiske faktorer, for at nå det konkurrenceniveau, to af informanterne har deltaget på.

Derudover argumenterer Abbot et al. (2005) og Martindale et al. (2007) for, at både svømmere og cykelryttere, på det niveau som informanterne har deltaget på, må besidde tilstrækkelige psykologiske faktorer. Johnson et al. (2008) understøtter, at svømmeres talent på dette niveau må indbefatte psykologiske faktorer, men argumenterer for, at miljøet influerer på, hvor langt svømmere kan komme. Derudover skal udviklede sociale egenskaber være noget svømmere skal besidde for at deltage på det niveau, som en af informanterne har. (Martindale et al. 2007 og Johnson et al. 2008) Ifølge Toussaint & Truijens (2005) og Martindale et al. (2007) skal svømmere have nogle fysiologiske, antropometriske og motoriske faktorer i deres talent for at konkurrere på

førnævnte niveau.

Viden om konkurrenceniveau og præstationer er indsamlet gennem læsning af forskellige nyhedssider på internettet, hvilket gjorde at projektgruppen kunne lave en liste over flere atleter, som kunne være en mulighed at tage kontakt til. Som led i rekrutteringen udfærdigede projektgruppen en deltagerinformation (se bilag 1), som blev sendt til fire atleter, hvoraf tre gav positivt udsagn om deltagelse i denne undersøgelse, hvorefter rekrutteringen blev afsluttet.

3.2.2 Informanterne

Informant 1 kaldt Laura, blev interviewet over to omgange som varede ca. en time i alt. Laura dyrkede svømning fra en alder af 9 år, er nu 26 år og stoppede endegyldigt som konkurrencesvømmer i slutningen af 2015, som 25 årig. Ifølge Johnson et al. (2008) vil Laura kunne klassificeres som elitesvømmer, og hun har deltaget i nationale såvel som internationale stævner i sin karriere. Laura blev valgt, da hun har kvalificeret sig til diverse internationale mesterskaber og været en del af den danske bruttotrup, der kunne kvalificere sig til OL (se afsnit 3.2.1). Laura er i dag studerende på en kandidatuddannelse, mens hun er træner i en mindre svømmeklub.

Informant 2 kaldt Magnus, deltog i ét interview, som varede ligeledes ca. en time. Magnus dyrkede cykling fra en alder af 12 år, er nu 25 år og stoppede som 24 årig i slutningen af 2014. Som aktiv nåede Magnus at køre på forskellige pro kontinental teams, og har derudover kørt på det danske landshold i landevejscykling. Magnus har tilmed deltaget i både nationale og internationale cykelløb, mod nogle af verdens bedste ryttere. Ifølge Jeukendrup et al. (2000) blev Magnus klassificeret som elite. Magnus blev valgt med baggrund i hans deltagelse på det danske landshold, og fordi han har præsteret at være en af de bedre danske bjergryttere i de senere år (se afsnit 3.2.1). Magnus er i dag studerende og tager en professionsbachelor, derudover er han assisterende sportsdirektør for et dansk kontinental team, og er jævnligt i kontakt med informant 3.

Informant 3 kaldt Carl, blev interviewet én gang, med varighed af ca. en time. Carl dyrkede cykling fra en alder af 8 år, er nu 28 år og stoppede som aktiv cykelrytter i en alder af 24 år efter 2012 sæsonen. Som aktiv nåede Carl at køre på forskellige pro kontinental teams, og har derudover kørt på det danske landshold i landevej, samt været en fast del af banelandsholdet fra en alder af 18 år, og deltaget i både nationale og internationale cykelløb, mod nogle af verdens bedste ryttere. Ifølge Jeukendrup et al. (2000) blev Carl klassificeret som World Class på bandedisciplinerne, mens han på landevej blev klassificeret som elite. Carl blev udvalgt, da han har kørt som fastrytter på et af

verdens 3 bedste 4km holdforfølgelse banelandshold, med hvem han bl.a. vandt 2 VM bronzemedaljer (se afsnit 3.2.1).

Carl er til dagligt studerende, hvor han snart er færdig. Siden karrierestoppet har han været assisterende sportsdirektør for et dansk kontinental team, og har jævnligt kontakt med Magnus.

3.3 Videnskabsteori

Som før nævnt har dette projekt til formål at udrede tidligere talentfulde atleters fortællinger om karrierestop i forhold til talentudviklingsteori. Derfor er genstandsfeltet for dette projekt udelukkende subjektivt og entalsperspektiv, hvor der tages udgangspunkt i hver enkelt informants livsverden og fortælling om deres respektive talentudviklingsmiljø. Hermed er det en subjektiv idealisme som bliver udgangspunktet, da noget i den narrative tilgang, som nedenfor uddybet, ikke kan eksistere uafhængigt af subjektet. (Smith & Sparkes, 2009a & 2009b og Sonne-Ragans, 2012)

I dette projekt anvendes den narrative tilgang. Der ønskes dermed at opnå indsigt i de enkelte informanternes livsverden gennem deres fortællinger. Den narrative tilgang er anvendt, da svaret på projektets problemformulering kun kan findes gennem analyse af informanternes fortælling og livssyn. Ontologisk og epistemologisk kan virkeligheden beskrives som værende bestående af fortællinger. Fortællinger og livshistorier er det der danner grundlaget for vores eksistens, og vores måde at forstå verdenen på. (Smith & Sparkes, 2009a) Verdenen kan ikke eksistere uafhængigt af subjektet. Dette betyder, at der ikke findes en objektiv verden, som vi alle indgår i. Verdenen er subjektivistisk opbygget, og beror sig på fortællinger, fortolkninger og mening. (Smith & Sparkes, 2009a og Sonne-Ragans, 2012) Narrativ tilgang kan tilmed beskrives som en socialkonstruktivistisk videnskab. Lever og taler vi gennem vores fortællinger, må den narrative tilgang dermed indeholde sociale aspekter, (Smith & Sparkes, 2009a) hvortil relationer og det systemiske også bliver en del af virkeligheden. Narrativer er både sociale og personlige. Mennesket er en relationel skabning, hvor mening og fortællinger opnås gennem sociale interaktioner. Dette betyder, at informanterne i dette projekt i sin deltagelse og opvækst med deres sport, har fået skabt deres verdenssyn ud fra de sociale interaktioner de har haft. Forskellige relationer har medvirket til at skabe mening og forståelse for informanterne, hvilket bliver videreført til interviewer. Intervieweren og projektgruppen har dermed muligvis fået ændret deres verdenssyn ud fra de narrative fortællinger, gennem social interaktion; interviewet. Dette sker gennem en indre kognitiv proces, hvilket gør det socialkonstruktivistisk. (Smith og Sparkes, 2009a)

Under udførelsen af det narrative interview har intervieweren forholdt sig fænomenologisk til informantens fortællinger. Dette betyder, at informantens udtalelser er forstået som de umiddelbart fremstår uden fortolkning. Derfor er fordomme og forforståelser så vidt muligt udelukket under udførelsen af interviewet. (Kvale & Brinkmann, 2009 & Sonne-Ragans, 2012) Under analysen af indsamlet empiri er fortolkningskunsten til gengæld taget i brug. Informanternes svar og fortællinger forstås og fortolkes ud fra hermeneutikken, hvor der er blevet taget udgangspunkt i baggrundsviden og almene begreber. (Sonne-Ragans, 2012)

3.4 Narrativt interview

Jovchelovitch & Bauer (2000) fastsætter et narrativt interview til at gennemgå nogle faser. Denne faseopdeling understøttes af flere andre bl.a. Lieblich et al. (1998), Emden (1998) og Kavanagh (2012) som grundlag for udførelsen af det narrative interview, og det er også denne metode, som de narrative interviews er udført efter. Disse faser har visse regler, som repræsenteres i følgende tabel:

Phases	Rules
Preparation	Exploring the field Formulating exmanent questions
1 Initiation	Formulating initial topic for narration Using visual aids
2 Main narration	No interruptions Only non-verbal encouragement to continue story-telling Wait for the coda
3 Questioning phase	Only 'What happened then?' No opinion and attitude questions No arguing on contradictions No why-questions Exmanent into immanent questions
4 Concluding talk	Stop recording Why-questions allowed Memory protocol immediately after interview

Tabel 1 viser faserne for et narrativt interview. (Jovchelovitch & Bauer, 2000, s. 5)

Der er afholdt selvstændige interviews med alle tre informanter, da bl.a. Lieblich et al. (1998) og Jones et al. (2013) understreger, at informanterne skal have ro til at fortælle deres narrativ.

Interviewene er afholdt i kendte omgivelser for informanten, f.eks. hjemme ved dem selv, samtidig har der været fokus på at skabe en tryk og intim atmosfære, ved at være i private lokaler. Dette med baggrund i Kvale & Brinkmann (2009) som rapporterer, at rammerne som interviewet foregår under, kan virke hindrende for informanten. Dette understøttes af flere andre som tilskriver, at

rammerne skal virke som tryghedsskabende og intime, samt være på tomandshold. (Lieblich et al. 1998 og Jones et al. 2013)

De første to faser i narrativ interview falder i undersøgelsens første fase (se afsnit 3.1) og har haft en glidende overgang, hvilket Jovchelovitch & Bauer (2000) rapporterer, er meget naturligt. De tre informanter er sikret anonymitet i denne undersøgelse jf. samtykkeerklæring (se bilag 2), hvilket er valgt med baggrund i, at det styrker informanternes villighed for at dele deres narrativ. (Lieblich et al. 1998, Jovchelovitch & Bauer, 2000 og Jones et al. 2013) Det sidste, der blev udarbejdet i disse faser, var en interviewguide (se afsnit 3.1 og bilag 3), som dannede rammen for interviewet, således at der blev interviewet, det der er centralt for undersøgelsen, hvilket anbefales af Lieblich et al. (1998), Jovchelovitch & Bauer (2000) og Jones et al. (2013)

Jovchelovitch & Bauer (2000) rapporterer, at der kan være problemer med reglerne, samt hvordan det mest hensigtsmæssigt implementeres i undersøgelsen, dog mest med henblik på faserne main narrative og questioning. Flere studier viser, at denne interviewform som regel udmønter sig i en form for hverdagsamtale (Emden, 1998, Atkinson & Delamont, 2006 & Kavanagh, 2012), hvilket til dels kan spores i denne undersøgelse. Dette anses ikke som problematisk så længe informanten får lov at fortælle sin historie uden at blive bedømt (Lieblich et al. 1998, Jovchelovitch & Bauer, 2000 og Jones et al. 2013), hvilket projektgruppen har tilstræbt.

Afsluttende efter interviewet har projektgruppen været opmærksom på, hvordan informanten evt. ændrer tale, toneleje, gestikulation osv. for at bedømme det nu overstået interviews sandfærdighed, hvilket efterfølgende er nedskrevet (se bilag 5, 7, 9 og 11). Dette anses både af Lieblich et al. (1998) og Jovchelovitch & Bauer (2000), som en god måde at verificere informanternes oprigtighed.

3.5 Narrativ Analyse

Analysen i denne undersøgelse kan reelt opdeles i tre faser. (I) transskription, (II) forfatning af biografier og (III) tematisering.

I første fase blev det optagede interview efterfølgende transskriberet ud fra en fænomenologisk tilgang (Sonne-Ragans, 2012), hvilket hjalp med at danne grundlag og overblik for det videre analyseforløb, som Lieblich et al. (1998) og Jones et al. (2013) anbefaler at gøre. Efter transskriptionen blev hvert interview og transskription gennemgået, først individuelt og derpå i fællesskab, hvilket skulle bidrage til at opnå intersubjektivitet (Sonne-Ragans, 2012) vedrørende fortællingens plot, karakterer, meninger og kronologi (Lieblich et al. 1998 og Jones et al. 2013),

hvilket blev gjort projektgruppen imellem. Dette er noget Kvale & Brinkmann (2009) anbefaler ift. at sikre en forstærket validitet.

I anden fase, har projektgruppen med baggrund i transskriptionerne skrevet en biografi (Smith & Sparkes, 2009b og Jones et al. 2013). Udover interviewene har artikler fra forskellige sportsnyhedssider hjulpet med at skabe en kronologi fra transskriptionen og over til biografierne. Fra og med disse biografier, begynder projektgruppen at fortolke og dermed bevæger undersøgelsen sig over i den hermeneutiske tilgang (Sonne-Ragans, 2012). Projektgruppen har sendt biografierne til de enkelte informanter, for at forstærke intersubjektiviteten projektgruppe og informanterne imellem (Sonne-Ragans, 2012) angående biografierne, hvilket blev gjort for at sikre at fortolkningen om f.eks. plot og karakterer var korrekt (Lieblich et al. 1998 og Jones et al. 2013).

Da en biografi ifølge Smith & Sparkes (2009b) ikke tillader at inddrage teori, har projektgruppen derfor efterfølgende lavet en tematisering. (Lieblich et al. 1998, Jones et al. 2013) Under tematiseringen har projektgruppen analyseret plot, karakterer, meninger osv. i fortællingen med fokus på, hvad der er blevet fortalt. (Lieblich et al. 1998 Smith & Sparkes 2009b, og Jones et al. 2013) Dette med fokus på, at der i forvejen er forskning i karakteristika for succesfulde (se afsnit 2.2.2) og ikke-succesfulde talentudviklingsmiljøer (se afsnit 2.2.3) og årsager til karrierestop i sport (se afsnit 2.3), hvilket med fordel kan inddrages som referenceramme (Lieblich et al. 1998, Smith & Sparkes, 2009b, Jones et al. 2013) for denne undersøgelse.

3.6 Metodekritik

I dette afsnit er problematikker, som projektgruppen har stødt på eller oplevet undervejs, beskrevet for at sikre en gennemsigtighed gennem rapporten.

Men baggrund i formålet med projektet (se kapitel 1), og behandlingen af empirien i analysen (se afsnit 3.5) kan projektgruppen efterleve dette formål, dog inden for den kontekst af sportsgrenene: svømning og cykling.

Kvale & Brinkmann (2009) nævner, at interview er en social interaktion, og nogle individer vil i denne sociale interaktion prøve at ”lyve” sig bedre, hvad enten det er bevidst eller ubevidst, for bl.a. at dække over egne fejl og mangler. Kvale & Brinkmann (2009) nævner, at anonymitet og fortrolighed er nogle rammer, der modbygger dette, hvor projektgruppen har forsøgt at inddrage anonymitet gennem bl.a. samtykkeerklæringen (se bilag 2). Dette argumenterer Lieblich et al. (1998) også for, hvortil der yderligere nævnes, at i det narrative interview skal interviewer være

fænomenologisk i sin tilgang og fremstå som ikke bedømmende overfor informanten. Dette understøttes af Jovchelovitch & Bauer (2000) samt Jones et al. (2013). Ydermere tjener den sidste fase af interviewet; concluding talk som en referenceramme og baseline for informantens normale sociale interaktion. (Lieblich et al. 1998, Jovchelovitch & Bauer, 2000 og Jones et al. 2013) Projektgruppen tolker med baggrund i implementering af ovenstående, at validiteten ikke hæmmes af dette.

Interviewene havde præg af en hverdagssamtale. Dette anses dog ikke som et større problem, såfremt spørgsmålene der stilles overholder de regler, der tilskrives denne fase (Emden, 1998, Jovchelovitch & Bauer, 2000, Atkinson & Delamont, 2006 & Kavanagh, 2012). Jovchelovitch & Bauer (2000) argumenterer, at erfaring indenfor denne type interview giver et bedre udgangspunkt. Projektgruppen har under transskriptionen og revideringen i fællesskab, haft fokus på spørgsmålstyperne fra interviewereren i de enkelte interviews. Disse spørgsmål kan hovedsageligt karakteriseres som: ”Nu siger du vinderinstinkt, er det for dig selv, eller også for holdet vinderinstinkt afspiller på?” (se bilag 8, s. 25), og ”Hvad har gjort træningen sjov? Kan du huske noget fra dengang?” (se bilag 4, s. 5), hvilket overholder de regler som bl.a. Jovchelovitch & Bauer (2000) beskriver, og det kan dermed antages, at projektgruppen har holdt sig indenfor reglerne, hvilket ikke har svækket pålideligheden. Det eneste sted der kan være en antydning af holdningsspørgsmål, er da Carl omtaler en samtale med landstræneren Charlie, hvortil interviewereren spørger: ”Hvordan ser du hans måde at gøre det på? Er du enig med ham?” (se bilag 10, s. 45). Dette sker i slutningen af interviewet og Carl udtaler sig reflekterende og nuanceret til dette spørgsmål, hvilket afleder projektgruppen til at tolke det som ikke at have forstyrret interviewet og hindret indsamlingen af fortællingen, hvilket dermed ikke har forværret pålideligheden.

Projektgruppen oplevede mindre problemer med det valgte udstyr under optagelserne af interview, da medlemmerne ikke var tilstrækkeligt rutineret i anvendelse af disse. Her tænkes specifikt på interviewene med de to cykelryttere, hvor udstyret der blev brugt, var en Sony mini disc optager årgang 1998. Dette betød, at lyd kvaliteten var forvrænget og under interviewet med Carl, kunne interviewerens spørgsmål generelt ikke høres, hvortil noget af helheden manglede, hvilket hæmmer pålideligheden i projektet. Dette er noget Kvale & Brinkmann (2009), Lieblich et al. (1998) og Jones et al. (2013) anbefaler, at der trænes i brug af udstyret inden interviewene gennemføres. Projektgruppen har gennemgået transskriptionen af interviewene i fællesskab (se afsnit 3.5), hvilket

forbedrer forståelsen af helheden og intersubjektiviteten om interviewet. (Kvale & Brinkmann, 2009 og Sonne-Ragans, 2012)

Kvale & Brinkmann (2009) nævner, at retrospektive interviews har den ulempe, at flere vigtige faktorer, anekdoter og kronologi med tiden vil være svækket i hukommelsen. Samtidig vil længden af tiden have betydning, således at svækkelsen er stærkere jo længere tilbage i tiden, der skal huskes. Dette er også et problem Storm et al. (In Press) og Larsen et al. (2013 og 2014) vender, hvor der argumenteres for, at jo vigtigere genstandsfeltet i interviewet har været, eller hvor centralt for informanten det har været, såsom talentudviklingsmiljøer (Larsen et al. 2013 & 2014 og Storm et al. 2016), jo mindre vil tiden svække hukommelsen, end hvis det var noget af mindre betydning. Det vides ikke, hvorvidt væsentlige informationer er udeladt, men det antages, at dette ikke har haft betydning for besvarelsen af problemformuleringen, da projektgruppens informanter er interviewet 1-4 år efter deres karrierestop, hvilket ikke ses som et problem ifølge Storm et al. (In Press).

Ifølge Sonne-Ragans (2012) kan intersubjektivitet skabe et bedre fundament for det analytiske arbejde, hvilket har dannet grundlag for projektgruppens valg af, at interviewene høres flere gange af begge medlemmer, hvor transskriptionen holdes for øje. Med dette som baggrund valgte projektgruppen ligeledes at inddrage informanterne i analysen for derved at verificere, at fortolkning om kronologi til stadighed var bevaret. Hertil har projektgruppen ikke indenfor projektperioden modtaget svar fra informanterne vedrørende biografierne. Det vides ikke om manglende svar er at godtage for, at biografierne var korrekt fortolket eller om informanterne reelt ikke har brugt tid på dette. Informanterne er dog i gang med eksamensperiode selv på deres respektive uddannelser, hvilket kunne antyde at der ikke er skænket så meget tanke på denne undersøgelse.

I dette projekt er den eneste metode til indsamling af empiri det narrative interview (se afsnit 3.4), som er anvendt. Dermed er der ikke gjort brug af en metodetriangulering (Sonne-Ragans, 2012 og Jones et al. 2013), men blot lavet biografier, som er sidestillet med teoretisk baggrundsviden (se kapitel 2). Projektgruppen kunne have udvidet empirien ved at interviewe andre profiler i atleternes miljøer. Her med tanke på atleternes forældre, venner eller trænere. Udtalelser fra disse profiler kunne benyttes til at understøtte atleternes udtalelser og forstærke troværdigheden i deres historier. Med det sagt har projektgruppen kun været interesseret i de tidligere atleternes historier, deres tanker og følelser omkring deres karriere og karrierestop, hvor personer, der har været involveret i historierne, muligvis har haft en anden opfattelse og en anden historie i forhold til de samme

begivenheder. Dette ville udmunde i en lavere validitet, da historien dermed ikke kommer fra atleterne selv, og dermed besværliggøres besvarelsen af problemformuleringen.

Observation er ikke blevet set som værende anvendelig for dette projekt, da empirien er baseret på retrospektive svar og erindringer. Der kunne observeres på de miljøer, de har deltaget i gennem deres karriere. Der er dog sandsynlighed for, at disse miljøer nu om dage ikke er sammenlignelige med dengang de deltog i sportsgrenen (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011). Havde miljøerne ændret sig således, at de i højere eller lavere grad var succesfulde, ville dette tilmed hæmme validiteten.

4 Analyse

Dette kapitel indeholder biografierne fra de tre medvirkende informanter. Biografierne er lavet og tolket ud fra transskriptionerne (se bilag 4, 6, 8 og 10), og bliver præsenteret enkeltvis. Dette betyder, at hver biografi er efterfulgt af en analyse med en tematisering af centrale årsager til karrierestop, som henviser til eksisterende viden (se kapitel 2). Disse temaer er illustreret med overskrifter. Under analysen benyttes citater fra informanterne, som er taget fra transskriptionerne. Afslutningsvis vil en samlet opsummering af alle informanter blive præsenteret.

4.1 Lauras biografi

Lauras plan lå klar. Hun havde nydt at svømme i så mange år, men nu var det snart tid til at starte på universitetet. Så snart hun var færdig med HTX, skulle hun videre på universitetet, og det var derfor slut med svømmekarrieren, det havde hele tiden været planen. I løbet af HTX havde hovedfokusset været på svømning ved hjælp af Team Danmark ordningen der gjorde, at hun kunne tage HTX uddannelsen over 4 år i stedet for 3. Svømning på højt plan var en af de sportsgrene, hvor viljestyrken virkelig skulle være i top for at kunne holde til det. De mange intense træningstimer både i og ude af bassinet. De tidlige morgentimer hvor vækkeuret har ringet. Det skulle nu blive rart kun at fokusere på studiet.

Tiden var kommet til at starte på uddannelsen. Laura havde fundet sig til rette i sin nye lejlighed, og var klar på nye udfordringer. Telefonen ringede. Laura kiggede på displayet og så, at det var en af hendes gamle svømmekammerater, som i dag var svømmetræner i svømmeklubben tæt på hendes nye hjem. Hun spurgte om Laura ikke kunne tænke sig at starte i den klub, hvor hun var blevet træner. Det tog ikke lang tid for hende at begynde at overtale, grinte Laura. Det var nu ikke lige planen, tænkte Laura. Selvom veninderne i sporten altid havde været en god grund til at tage til svømmetræning. Det lød fristende måtte Laura indrømme, men det ville ikke passe ind med hendes nye studie. Der ville simpelthen ikke være tid nok til det hele.

Hovedtræneren fra samme klub havde tilmed en plan om at få Laura til at fortsætte med at svømme. Lauras veninde havde allieret sig med hovedtræneren i håb om, at de i fællesskab kunne få Laura til at starte med at svømme igen. De var stædige, det måtte man give dem. Laura forklarede hvordan det ikke ville passe ind, hvortil træneren kom med et kompromis. Han foreslog, at Laura kunne skære en lille smule ned på træningen, og skifte noget af svømmetræningen ud med styrke- eller løbetræning, således træningen var tilpasset Lauras ønsker. I stedet for at træne på 200 m kunne hun nøjes med 50 og 100 m. Laura kendte ham og hans metoder. Han havde nu altid haft en god overtalelsesevne, bedre end veninden, tænkte Laura med et smil på læben. Det var da et forsøg

værd. Hun brændte jo stadig for svømning, og hun kunne jo bare stoppe igen hvis det ikke fungerede.

Det fungerede. Laura blev mindet om, hvor sjovt det var at svømme siden det gik så godt. Selv med det nye træningsprogram var resultaterne gode. Rigtig gode. Det var altid sjovt når det gik godt. Det havde det været lige siden hun startede, selvom det ikke engang var grunden til at hun startede. Det var jo altid praktisk at kunne svømme, og noget både hende og hendes forældre synes hun burde lære, og det var begyndelsen på det hele. Laura kunne huske de første par stævner hun deltog i. De første gange hun fik smag for at vinde, og hastigt begyndte at rykke op i rækkerne. Laura var som regel den yngste i rækken, hvor hun også trænede med svømmere, der var mellem 2-5 år ældre. Alle de træningstimer med veninderne i bassinet, alle de samlinger hvor hun var blevet udfordret og alle de gange hun havde svømmet med blandt de bedste. Det var derfor hun kunne lide svømning, hvilket hun nu oplevede og genfandt igen efter opstart i den nye klub.

Laura skulle dog på en studietur, hvor hun måtte tage en pause fra træningen. De danske holdmesterskaber lå dog tæt på, men hun havde set frem til denne studietur. Den pause fra træningen skulle dog vise sig at være længere end ventet. En forstuvet fod, sagde Laura i ærgrelse. Hvis der var noget man ikke kunne med en forstuvet fod, så var det at svømme. Måske var det skæbnen. Måske var det på tide at stoppe karrieren alligevel. Det kunne hun lige så godt, da der nu gik noget tid før hun kunne begynde at træne igen. I det mindste kunne hun tage med til det kommende DM som tilskuer, hvor hun vidste, at der blev afholdt en stor fest. Den kunne hun godt lige deltage i.

Det var med ambivalente følelser Laura sad med på sidelinjen til DM. Hun har altid været vant til at konkurrere og træne for at vinde, men samtidig var det en rar følelse at være med som support og støtte for de andre. Der var knap så meget stress og pres, men havde det ikke været for hendes skade, havde hun selvfølgelig deltaget. Alle discipliner var ved at være afsluttet. Laura kiggede på de forskellige sluttider på de forskellige længder og stilarter, specielt dem hun specialiseret sig i. Laura havde en lettere forbavset udtryk, da hun så at medaljetiderne mindede meget om de tider hun selv havde sat i hendes seneste træningspas. Det var nu en anden blanding af følelser Laura havde; ærgrelse og forøget motivation. Hun indså nu, at hun ikke var færdig med at svømme alligevel, at hun sagtens stadig kunne være med blandt Danmarks bedste. Det kunne være fedt at vinde medaljer til de danske mesterskaber, og måske endda kvalificere sig til de europæiske mesterskaber på hjemmebane. Laura var nu opsat. Hun skulle på medaljejagt.

Laura skruede op for træningsmængden. Hun var startet igen efter sommerferien, hvor hendes fod var helet, og hun var på højkant. Hun vidste, at det ville betyde en mere stressende hverdag, da hun også havde studiet ved siden af, men det ville forhåbentlig være det værd. Formen og sluttiderne forbedrede sig, især på 50 meteren. Det var godt nok til at vinde medaljer i forhold til de tider hun så fra det seneste DM. Og som man plejer at sige: På en 50 meter kan alt ske.

Træningen havde givet pote. Laura havde kvalificeret sig til EM på kortbane, 50 m, imens hun blot var en 1/100 fra kravtiden til at deltage i 100 m. Laura skulle til de europæiske mesterskaber, og så endda på hjemmebane.

Laura havde taget et sabbatår fra studiet mellem sin bachelor og kandidat uddannelse for at fokusere på svømningen. Men Laura kunne mærke, hvordan de forskellige handlinger havde konsekvenser for andre dele af hendes liv. Ekstra tid brugt på træning betød, at der forsvandt tid der skulle bruges på studiet. Hun ville så vidt undgå at falde bagud på studiet, men på den anden side, jo mere tid der skulle bruges på studiet, jo mindre tid var der til at træne. Laura blev dog ved med at præstere, og hun havde nu også kvalificeret sig til EM i Berlin i blandt andet 100 m bryst, én af hendes stærkeste discipliner. Laura var ellevild, men stadig i tvivl. Lauras tidligere medstuderende var nu foran hende i forhold til uddannelsen, så hun havde noget erfaring med at komme bagud. Men Laura kom oftere for sent til træning, og gjorde alt hvad hun kunne for ikke at skuffe sin projektgruppe og medstuderende. Hun havde samtidig været uheldig. Op til flere skader der også måtte tages højde for. Det var stressende. Laura havde muligheden for at forlænge sin kandidatuddannelse med et ekstra år, hvilket måske ville gøre det nemmere for hende. Dette betød, at hun ville bruge et ekstra sabbatår, og dermed tage kandidatuddannelsen over 4 år. Det var en mulighed, men en mulighed hun ikke ville gøre brug af. Det ville gå ud over de sociale bekendtskaber hun havde fået sig, og det ville samtidig give et dårligt flow i hendes læring og uddannelse. Det havde hun ikke lyst til, da hun dermed skulle starte fra scratch med gruppearbejde med nye mennesker hun ikke kendte. Det næste OL lå dog lige om hjørnet, og Laura var selvsikker på, at hun kunne kvalificere sig. Så ville hun være nødt til at tage et ekstra sabbatår, men til hvad nytte? Laura var allerede i en alder, hvor det var naturligt for en svømmer at stoppe karrieren, og på længere sigt ville det betyde, at hun ville komme på arbejdsmarkedet senere end nødvendigt.

Det var svært at kombinere de to ting; træning og skole. Det fungerede ikke længere. Laura prøvede at snakke med sin træner om det, hvortil han prøvede at finde en løsning. Én eller anden måde hvorpå det kunne komme til at fungere, men til ingen nytte. Laura kunne nu mærke, at det var på tide at stoppe karrieren for alvor.

4.1.1 Analyse af Lauras biografi

4.1.1.1 *Sammenspil mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne*

I Lauras ultimative beslutning om at stoppe karrieren tolkes det, at det er mangel på struktur i hverdagen, der er den afgørende faktor. Studielivet og svømmekarrieren ville ikke kunne hænge sammen, medmindre hun ville strække hendes kandidatuddannelse over et år yderligere, hvilket blev set som uoverskueligt. Her udtaler hun:

”(...) jeg kan se at jeg har simpelthen ikke tid til at gøre begge dele på én gang, og jeg gider heller ikke til at tage et sabbatår mere (...) For den her årgang jeg er startet på nu, der kender jeg allerede to som også har gået på den årgang jeg gik på. Så der kender jeg nogen allerede, så ja, gider jeg jo bare ikke at være så sent færdig, og hvis jeg holder to års pause jo længere føler jeg at jeg kommer bagud.” (se bilag 4, s. 13)

Hermed er det en miljømæssig faktor, der er i spil, da der er manglende korrelationen mellem atlet, skole og sport. Ifølge karakteristika for et succesfuldt miljø er kommunikation og samarbejde mellem disse, noget der er væsentligt for et succesfuldt miljø. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011, Larsen et al. 2013 og 2014 og Mills et al. 2014) Ifølge Henriksen et al. (2014) karakteriseres et ikke-succesfuldt miljø som mangel på dette. Uddannelsen, der i Lauras tilfælde er placeret i den ikke-sportslige del af hendes mikromiljø i forhold til hendes studiegruppe og andre bekendtskaber, tolkes som at have haft en manglende interaktion med hendes sport. Dette tolkes ud fra, at Laura anses for at være bindeleddet mellem det sportslige og ikke-sportslige domæne af hverdagen, hvilket ville betyde, at hun ikke har været en del af et succesfuldt miljø.

Hun har dog haft mulighed for at forlænge uddannelsesforløbet, men dette på bekostning af bekendtskaber og glemsel af undervisning, hvilket Laura ikke var villig til at opgive (se ovenstående citat). Dette indikerer, at flere faktorer i hendes mikromiljøs ikke-sportslige domæne, har været medårsag til hendes karrierestop (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011). Dette stemmer yderligere overens med eksisterende viden om karrierestop blandt atleter, hvor nogle af de største årsager til karrierestop er, at hverdagen var for uoverskuelig, stressende eller at der var andre ting der var vigtigere, herunder skole og uddannelse. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006) Dette ses også i Lauras tilfælde, hvor uddannelsen i sidste ende blev prioriteret højere, hvilket ses i følgende citat:

”Nu begynder jeg jo bare sådan at se mere og mere sådan at skolen kræver bare mere og mere, så det bliver bare sådan mere og mere overskyggende i forhold til svømning.” (se bilag 4, s. 15)

4.1.1.2 Fællesskaber

Laura udtaler, at hun har tilegnet sig flere venskaber i hendes sportslige domæne, hvor den største del af vennekredsen hører til. Disse venskaber har hun stadig, da denne undersøgelse blev udført. Ved et spørgsmål angående hendes venners betydning for svømning, svarer Laura:

”Ja, det vil jeg tro. Det er nogle af mine bedste veninder i dag, så.” (se bilag 4, s. 6)

Dette indikerer, at der har været et fællesskab i det sportslige domæne, hvilket stemmer overens med eksisterende viden om venners indflydelse på karrierestop (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006) og sociologiske og kulturelle/miljø faktorer ift. talentbegrebet (Martindale et al. 2007, Johnson et al. 2008 og Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011). Ifølge karakteristika for succesfulde miljøer, hvor fællesskaber er centralt for miljøet (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011 og Larsen et al. 2013 og 2014), tolkes dette til at have været medvirkende til forlængelse af hendes karriere. Vennekredsen i det sportslige domæne nævnes ikke til at have haft indflydelse på den endelige beslutning om at stoppe karrieren.

4.1.1.3 Forhold til træneren

Reelt stopper Laura efter HTX, men da en veninde og træneren i den klub, i den by hun studerer, allierer sig, fortsætter Laura svømmekarrieren. Træneren udviser forståelse for Lauras situation, og prøver at efterkomme de behov hun har ift. Sport og uddannelse.

”Så ham der er træner heroppe, han havde så foreslået, at jeg bare kunne svømme seks gange i ugen og have lidt mere styrketræning og så kunne vi prøve at finde ud af det sådan, og jeg skulle fokusere på sprintløb i stedet for (...)” (se bilag 4, s. 6)

Dermed tolkes det, at Lauras relation og samtaler med træneren, tilmed har været medvirkende til forlængelsen af hendes svømmekarriere. Træneren har her haft fokus på det hele menneske, ved at tage højde for behovet for uddannelse og korrelationen med træningsmængde (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011, Larsen et al. 2013 og 2014 og Mills et al. 2014).

4.2 Magnus' biografi

Han havde fået smagen af hvad succes var. Det var en god følelse at være tilbage i sporten og mærke konkurrencen, den susende vind omkring krop og cykel og den afkræftede krop efter træning. Magnus var kun blevet bedre på det seneste, og han var langt fra færdig. Han var stolt over at han var nået hertil, efter de seneste begivenheder. Motivationen for sporten var virkelig genvundet efter det år han brugte på at feste og være sammen med vennerne. Savnet til cykelsporten og konkurrencegenet endte med at være en større motivationsfaktor, hvilket Magnus var lettet over.

At han under et af de store løb i Italien lidt over halvvejs igennem sæsonen med nogle af de bedste hold skulle ende med at en ko skulle gå ind foran hans cykel på en nedkørsel med høj fart, havde Magnus dog ikke forudset. Oplevelsen at vågne op på et hospital i Italien med hukommelsestab og et brækket kraveben, kunne han godt have været foruden. Smerterne var slemme, men en smerte der var nærmest lige så stor var, at han måtte opgive at deltage i det næste Post Danmark Rundt.

Magnus havde set frem til det løb hjemme i Danmark nærmest lige så meget som dette løb. Havde han ikke haft det motivationsniveau han havde, var dette nok et vendepunkt i karrieren. Men han var nødt til at vende tilbage. Han kunne ikke skuffe hans holdkammerater, som havde opbygget en tiltro til ham og hans evner og han kunne endda slet ikke skuffe sig selv. De personer han havde arbejdet så hårdt på at slå, som engang var idoler for ham. Dem han engang kæmpede for at slå, som han nu kørte hurtigere og var bedre end. Han havde fået så god en opstart efter han var startet igen, det måtte ikke allerede være forbi.

Magnus har ikke altid været så motiveret som han er nu. I ungdomsårene var det også mindre seriøst end det er nu. Skulle man træne 20 timer om ugen dengang, kunne man godt tillade sig kun at træne 15, og så stadigvæk indregistrere de 20 timer i træningsdagbogen. Det var bare noget man gjorde dengang. Det kunne han aldrig finde på at gøre nu. Dengang kørte man også mere for sjov, og for sig selv, hvor man nu var en del af et hold. Et velsmurt maskineri. Der var en helt anden mentalitet nu. Nu gav man sig 100 %, det var en livsstil, som man ikke kunne tage let på.

Da han kom hjem fra cykelløbet i Italien sørgede han for at holde sig i form. Han skulle nok få udført sin træning, om han så skulle cykle med en enkelt hånd på styret. Heldigvis havde han sin home trainer han kunne bruge og få lagt nogle timer i benene. Han ville vende stærkt tilbage, og være endnu bedre end før. Og hvem havde troet, at comebacket efter skaden skulle føre til den første sejr i A-klassen. Og selvom man ikke skulle tro det, øgede det blot motivationen yderligere.

Magnus blev tilbudt en kontrakt på et pro kontinentalhold, hvor han oven i købet kunne begynde at tjene penge på og faktisk leve af at cykle. Det kunne ikke være bedre.

Magnus havde tabt sig meget. Kost og motion var til gengæld også det eneste han gik op i for tiden. 66 kg sagde vægten. Mon det var godt nok? Der kan vel altid optimeres på fysikken på den ene eller anden måde.

Det var tid til den næste landsholdssamling. Magnus var med sine præstationer blevet udtaget til landsholdet, hvilket var fedt, tænkte Magnus. Landstræneren tog et kig på Magnus' træningsprogram og andre informationer. Træningsprogrammet var der ikke noget galt med, hvilket Magnus heller ikke havde regnet med. "Hvis du kan tabe dig lidt, kan du blive udtaget til landsholdet". Intet problem, tænkte Magnus, "nu skulle den fandme have!". Det krævede bare lidt ekstra indsats, og så kunne han opfylde landstrænerens krav.

Det næste stykke tid trænede han som aldrig før, og vægten blev reduceret yderligere. Magnus spekuleret ikke på hvad hans krop kunne holde til. Den måtte jo bare sige fra selv når den havde fået nok. Han havde et mål, og motivationen til at opnå det var for stor til ikke at gå efter det. Magnus var ret sikker på, at det seneste forløb kunne kvalificeres som overtræning, men det var ikke vigtigt på daværende tidspunkt.

Han vendte tilbage og fik målt sin fedtprocent; og resultatet et var lavt. Det var den næstlaveste fedtprocent, der nogensinde var set blandt landsholdsryttere, havde Magnus fået fortalt. Han gjorde det, men han følte sig ikke helt så meget på toppen som han plejede.

Den seneste træningslejr gik ikke som forventet. Den intense træning og den lave fedtprocent resulterede i en omgang bihulebetændelse blandt andre sygdomme. Immunsystemet var åbenbart også blevet reduceret i processen. Men Magnus måtte forblive fokuseret. Han måtte stadig få trænet det han kunne trods sygdomme. Desværre smittede sygdommen af på resultaterne. Objektivt set havde han egentlig en udmærket sæson, men ifølge Magnus var han ringere end ringe. Han kunne mærke, at han ville gå en tid i møde, som ikke ville være tilfredsstillende. Magnus fortsatte træningsintensiteten, men resultaterne dalede lige så stille, og wattmåleren viste ikke så høje antal som den før har gjort. Magnus var utilfreds, frustreret.

Der var kommet nogle nye ryttere til holdet. Gode ryttere. Dette i kombination med de dalende resultater betød, at Magnus var blevet fravalgt til større løb. Det var demotiverende, og samtidig opklarende. Han havde fået kontrakttilbud fra andre cykelhold, og måske var det det rigtige at gøre.

På den måde kunne være en større og vigtigere del af et hold, og igen fokusere på at vinde. Magnus skrev under. Han var nu en del af et nyt hold, en ny start.

Magnus kørte en fornuftig sæson. Han var kommet tilbage til sin gamle og ideelle kampvægt, og trænede knap så intensivt som før. Han kunne være med blandt Danmarks bedste, men det var til gengæld også det. Hvis han skulle kunne køre og konkurrere med de professionelle på verdensplan skulle der mere til, og Magnus måtte indrømme, at det var usandsynligt. Det ville kræve at han skulle dedikere 100 % af sit liv til cykling, og hvis der var noget Magnus havde gjort indtil nu, var det at give sig 100 %. Men med inddragelsen af et fuldtidsarbejde, ville udfordringerne med træningsmængde, restitution og at spise rigtigt blive endnu større. Derfor skulle nogle af procenterne fra cyklingen lægges over på andre ting de ting. Han ville muligvis heller ikke være i stand til at holde sin kampvægt. Alle disse ting ville føre til et højere stressniveau. Økonomisk var det en anden sag. Han kunne ikke leve af at køre cykling i Danmark, så hvis han skulle blive professionel, skulle det være nu. Det gjorde situationen klar for Magnus. Han måtte give op på drømmen om at blive professionel, og tage sig en uddannelse og efterfølgende få et job i stedet for. Beslutningen var taget. Han måtte informere sit hold om hans beslutning. Eftersom han fremover ikke kunne køre dedikeret for hans hold, ville det ikke være fair over for resten af holdet og ejerne. Magnus havde valgt at stoppe sin cykelkarriere.

4.2.1 Analyse af Magnus' biografi

4.2.1.1 *Sammenspil mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne*

Magnus stoppede endegyldigt sin karriere da han indså, at han ikke kunne leve af at køre i den danske A-klasse. Hvis han fik sig et fuldtidsjob ville han ikke kunne fokusere 100 % på sin træning grundet stressfaktorer. Ting som at spise rigtigt, få restitueret tilstrækkeligt, træne optimalt og samtidig passe arbejdet ville han ikke få til at fungere. Uden et fuldtidsjob ville han ikke have tilstrækkelig økonomi til hverdagen, hvilket ses i følgende citat:

"Altså, man kunne da leve fint, i forhold til hvad jeg fik i SU, men det var heller ikke sådan at du kunne lave opsparing, eller købe hus for det, så. Så jeg kunne nok godt se, at et eller andet sted så blev jeg nok nødt til at skulle finde ud af hvad jeg ville i mit liv, og om det skulle være cykling ved siden af studiet, eller om jeg skulle finde noget arbejde ved siden af." (se bilag 8, s. 30)

Magnus tog dermed beslutningen om at stoppe grundet, at hverdagen ikke kunne hænge sammen. Dette stemmer overens med eksisterende viden om karrierestop, som én af hovedårsagerne. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006) Det kan tilmed tolkes, at Magnus ikke har været en del af et succesfuldt miljø i den sidste periode af hans karriere. Holdet har ikke kunnet tilbyde nok

økonomisk støtte, og der har ikke været nogen sammenhængskraft mellem sportsmiljø og hverdagsmiljø, hvilket skal være tilfældet for et succesfuldt miljø (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011, Larsen et al. 2013 og 2014 og Mills et al. 2014).

4.2.1.2 Fællesskaber

Magnus stoppede først gange sin karriere i teenageårene, da han hellere ville feste og være sammen med sine venner.

”Jeg valgte faktisk at stoppe som 18-årig efter min juniortid, til trods for at det egentlig gik som det skulle på cyklen. Og så tog jeg et år ud i kalenderen, og festede med de andre og brugte weekenderne på det alle de andre brugte tiden på.” (se bilag 8, s. 20)

Han har muligvis på dette tidspunkt haft en mindre vennekreds i det sportslige domæne, og flere i det ikke-sportslige domæne. Dermed kan det tolkes, at der ikke har været en optimal interaktion mellem vennekredsen og Magnus' forhold til sporten. Dette siges ud fra hans udtalelser om, at der har været en mindre seriøs tilgang til træningen fra rytternes side.

”Hvor at junior, det var lidt mere at hvis du blev bedt om at træne 15 timer, så trænede du 10 timer og skrev 15 timer på din træningsdagbog, så. Så det var lidt mere sådan det fungerede dengang.” (se bilag 8, s. 24)

Ifølge karakteristika for et succesfuldt miljø, hvor miljøet skal sikre et fællesskab, som skal sikre trænings- og sparringspartnere (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011, Larsen et al. 2013 og 2014 og Mills et al. 2014), skaber Magnus dette af sig selv, da han nævner han til stadighed bruger barndomsklubbens faciliteter, mens han når det passer ind, bruger A-rytterne i denne klub som træningspartnere, hvilket betyder at miljøet på teamet ikke har været succesfuldt i forhold til dette punkt (Henriksen et al. 2014), da Magnus selv har taget initiativ til dette.

4.2.1.3 Forhold til træneren

Magnus nævner, at han blev ramt af sygdomme som et resultat af, at han havde trænet op til en landsholdssamling og tabt sig til en meget lav fedtprocent. Dette medførte, at han følte sig ude af stand til at præstere optimalt:

”Men resultatet af, at jeg var så let, det var at jeg hele tiden blev syg og på træningslejren fik jeg også mellemørebetændelse.. nej undskyld, bihulebetændelse, og kunne slet ikke præstere. Altså, jeg var ringere end ringe syntes jeg selv.” (se bilag 8, s. 22)

I forhold til den eksisterende viden om karrierestop ses sygdomme og skader, som værende årsager til indstilling af karriere ved udøvere på højere niveau (Gould et al. 1982, Molinero et al. 2006 og Fraser-Thomas et al. 2008). Det tolkes som, at landstræneren har lagt for stort et pres på Magnus,

og har været en medvirkende faktor, der har fået ham til at overtræne, hvilket kan have ført til de dalende præstationer. Denne episode tolkes til at være medvirkende til hans karrierestop, men anses ikke som hovedårsagen. Ydermere kan det tolkes, at der har været fokus på Magnus' kompetence som bjergrytter, og dermed specifik træning i forhold til dette, hvilket betyder at miljøet på dette punkt karakteriseres som ikke-succesfuldt (Henriksen et al. 2014).

I forbindelse med temaet om sammenhæng mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne (se afsnit 4.2.1.1) og det ovenstående, hvor der har været fokus på Magnus' kompetencer som bjergrytter, tolkes det at miljøet ikke har haft fokus på at udvikle det hele menneske, hvilket ses i følgende citat:

"Men på den anden side, så havde jeg heller ikke lyst til at køre rundt og have et eller andet, i mine øjne, lortejob fordi at jeg ikke havde fået taget den uddannelse. Så ja, jeg valgte at sige at det var det, og så begyndte jeg på uddannelse (...)" (se bilag 8, s. 30)

Dette indikerer, at miljøet ikke har været succesfuldt på dette punkt, da udvikling af det hele menneske er et karakteristika for et succesfuldt miljø. (Henriksen et al. 2010a, 2010b og 2011, Larsen et al. 2013 og 2014 og Mills et al. 2014) At Magnus indstiller karriereren, fordi han ikke føler at han kan tage en uddannelse samtidig med, at han kører for et kontinental hold, kan tolkes som værende hovedårsagen til hans karrierestop.

4.3 Carls biografi

Carl sad i sin lejlighed efter en dag med arbejde for sin far og cykelhold og efter et veludført træningsprogram. Der havde ikke været mange dage som disse i noget tid med alle de rejser rundt til løb på det seneste. Det har været hårdt, men også det værd. Carl følte sig i topform, hvilket afspejlede sig i resultaterne. Han og resten af landsholdet havde netop kvalificerede sig til de næste olympiske lege inden for banecykling, og da de på papiret var blandt de 3 bedste hold, var der chance for medaljer. Nu han tænkte over det, var der egentlig ikke særlig længe til det fandt sted, 14 dage for at være præcis. En ting var sikker; han ville være klar til den tid, for træningen gik godt og den blev overholdt. Men det har der aldrig været tvivl om, da træningen tjente ét formål: At vinde. Det er det som det altid har handlet om, og det der altid har været motivationen.

Carl tænker tilbage på den dag han besluttede sig for, at cykling skulle være en del af hans liv. Han tænkte tilbage på sit 6 årige selv, der stod ved målstregen sammen med sin mor og far, og så nogle af landets største cykelryttere rulle over målstregen. Han mærkede euforien, publikums stemning og jubel og allervigtigst vinderen af løbets arme sluppet fra styret og løftet over hovedet. Carl vendte sig mod sine forældre og meddelte med stor selvsikkerhed; ”Jeg vil være cykelrytter”.

Han kunne dog først starte til cykling som 8 årig, hvortil han brugte tiden på at spille badminton i godt 3 sæsoner. Forhåbentligt ville han have mere held med cyklingen, end han havde til badminton. Han deltog dog også i små medaljeløb i denne periode, hvilket blot forstærkede hans drøm om at blive cykelrytter.

Carls forældre har altid støttet ham. Lige siden han startede sin karriere. Carl kan huske alle de gange hans far havde cyklet ved hans side under træning i tilfælde af at han blev sat af. De gange hans mor havde skrevet undskyldninger i kontaktbogen, så han kunne slippe for idræt i folkeskolen for, ironisk nok, og træne. Nu da Carl tænkte over det, var det vildt at hans forældre var enige i, at det var den bedste løsning. De må virkelig have troet på ham og hans evner. Den støtte har kun gjort Carl i stand til at presse sig selv yderligere. Gensidig tiltro og ansvarlighed har vel egentlig været grundstenene mellem Carl og hans forældre med hensyn til hans cykeltræning. De har også været med på ideen om, at Carl skulle blive bedre og bedre, hvortil de hyrede en personlig træner der lagde et træningsprogram til ham, da Carl var ret ung. Selv på dette tidspunkt var Carls forældre stadig en del af cykelverdenen. Især hans far, der til tider agerede kommissær til cykelløb i Danmark. Cykling var bare en integreret del af familien.

Det var ved at være sent. Inden han gik i seng tog Carl et kig på morgendagens træningsprogram, som hans træner havde udarbejdet til ham. Den ekstra træning der var sat ind havde virkelig båret frugt. Han kunne mærke hvordan hans krop hele tiden tilvænnede sig den ekstra træning, den blev udsat for. En følelse han om nogen er vant til, tænkte han med et smil på læben.

Træningsprogrammer udformet af trænere specielt til ham, er noget han har gjort brug af det meste af hans karriere. Det har altid været et simpelt regnestykke. Hvis han trænede mere end de andre ryttere, ville han også være bedre end de andre. At være bedre end de andre betød en højere plads på podiet. Dette havde altid været hans primære mål, og det der drev ham.

I løbet af hans HTX uddannelse var han under Team Danmark ordningen. Derfor havde han mere fritid end de fleste, og timer hvor han havde fri mellem undervisning blev prioriteret til lektielæsning, så han kunne komme ud og træne når han fik fri. Carl havde prioriteret meget fra. Specielt kemi, som han var glad for og klarede sig godt i, og sagtens kunne gå videre med. Også fester med venner har han måtte sige fra til. Faktisk havde han hele to chancer for at køre studenterkørsel med sine kammerater, men begge disse lå i løbet af EM, hvilket var grunden til, at de blev valgt fra. Carl følte i den tid, at han havde fået betegnelsen: Cykelrytteren Carl.

Carl var flyttet til storbyen i et lille ghettomiljø for cykelryttere, hvor nogle af de andre landsholdsryttere boede i nærheden. Det var rart for en gangs skyld at træne med andre. En følelse han til gengæld aldrig har været vant til, siden han i sin ungdom har været den eneste rytter på hans årgang. Han har altid trænet alene, hvilket også har betydet, at han har måttet træne for at være bedre end de ældre ryttere, hvem han også så op til. Alt sammen en del af en større plan: At være den bedste og vinde.

Næste morgen opdager Carl noget uventet. Han får at vide, at han alligevel ikke er udtaget til OL holdet. Pladsen var gået til en anden. Carl ærgrede sig. Han ville virkelig gerne repræsentere Danmark til OL. Han var skuffet, vred og kunne ikke regne ud hvorfor det ikke var ham der skulle med. Efter OL forhørte Carl sig om situationen, hvor den dårlige nyhed ramte ham; han var ikke længere en del af landsholdet. I hvert fald ikke lige foreløbig. Tilmed var han og de andre ryttere indkaldt til et møde med Dansk Cykel Union (DCU). Der var desværre flere dårlige nyheder. Det viste sig at DCU ville så at sige "nulstille" og "starte fra scratch", og økonomisk støtte var derfor et spørgsmålstejn.

Carl brugte nogle uger på at komme tilbage ind i sine naturlige daglige rutiner igen. En dag vågnede han, og var klar til at udføre sin daglige rutine med træning. Han kørte dagens cykeltur på 5-6 timer som han plejede. Carl var i topform. Efter turen opdagede han dog flere dårlige nyheder. Han fandt

ud af, at resten af landsholdet var på træningslejr uden ham... Underligt. Carl tænkte over den seneste tid, samt de seneste samtaler med landstræneren. Intet kom til minde om en træningslejr. Heller ikke at han ikke skulle deltage. Han havde ikke fået noget at vide overhovedet, om at der var en træningslejr.

Carl var fortvivlet. Fremtiden virkede nu mere usikker, da Carl ikke kunne være sikker på sit stipendium fra DCU og kontrakten med hans landevejshold skulle fornyes, og det var ikke sikkert, at de kunne give ham nok økonomisk støtte. Dermed stod Carl overfor en skillevej med to muligheder. Enten kunne han finde et hold der kunne give ham nok økonomisk støtte, således at han kunne leve af det, eller han kunne stoppe den professionelle cykelkarriere. Et fuldtidsarbejde med elitecykling ved siden af, vidste han ikke ville fungere.

Carl kontaktede sit nuværende hold, og forklarede hvad der var foregået, og gav dem et minimumskrav i forhold til løn. De afslog, og det samme gjorde andre hold, som han havde haft kontakt til, og som havde tilbudt ham en kontrakt. Carl kunne føle at motivationen dalede. Dette betød, at hvis han skulle fortsætte med at cykle professionelt måtte han have et fuldtidsarbejde ved siden. Men det betød, at der ikke ville være tilstrækkeligt med tid til at træne. Carl vidste hvor meget træning der skulle til for at vinde. Hvis han ikke kunne opfylde det, ville det resultere i dårligere resultater. Dermed ville han ikke længere køre for at vinde. Måske var det også bedre at stoppe nu mens legen er god, tænkte Carl. Han ser cykelryttere der bliver ved med at køre en sæson eller to for meget, som ikke præsterer som de har gjort. Ydmygende, tænke Carl. Det havde han ikke lyst til. Så hellere huskes imens han er på toppen. Han havde også specialiseret sig i baneløb efterhånden som hans karriere havde taget fart. Han kunne ikke længere satse på landevejssløb, i hvert fald ikke på at være blandt verdens bedste. Carl var banerytter. Måske ville det være bedst at tage en snak med hans træner om det.

Til træning trak Carl landstræneren Charlie til side. ”Jeg har overvejet at stoppe karrieren” sagde han, og forklarede de tanker han havde gjort sig. ”Ja, måske er det bedst at stoppe imens legen er god” svarede træneren. En mærkelig reaktion, mente Carl. Det var som om at der ikke blev kæmpet for ham. Måske var der ikke engang brug for ham længere på dette cykelhold. Dette var ikke noget der motiverede ham yderligere, men derimod gjorde ham mere sikker i valget om at stoppe karrieren. Måske var det for det bedste. Hverdagen med cykling ville ikke kunne fungere længere.

4.3.1 Analyse af Carls biografi

4.3.1.1 *Sammenspil mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne*

Carl traf sin beslutning om at stoppe sin cykelkarriere, efter DCU lavede nye satsninger, og Carls økonomi var usikker. Han kunne ikke skaffe en kontrakt, som ville give ham nok økonomisk støtte, hvilket førte til at der opstod usikkerhed i hverdagen, hvilket ses i følgende citat.

”Og det er primært fordi jeg efter OL er inde til samtale med DCU, og det var vi alle sammen, og de siger, jamen vi nulstiller og starter fra scratch. Og så.. det betød at mit stipendium.. jeg levede jo stort set af det jeg fik af Team Danmark og DCU. Det blev nulstillet, så der kom noget usikkerhed der.” (se bilag 10, s. 44)

Carl vidste, hvad der skulle til af træning for at vinde, og denne træningsmængde ville han ikke være i stand til at indføre med et fuldtidsarbejde ved siden af. Dermed blev cykelsporten prioriteret fra, da hverdagen ikke ville hænge sammen. Men det tolkes, at den endegyldige beslutning er præget af, at han ikke vil have nok tid til at træne, og at hverdagen ikke ville fungere, hvilket ses ud fra følgende citat.

”Jeg vidste jo hvor meget der skulle til for at vinde cykelløb, og hvis ikke jeg kunne vinde cykelløb, så gad jeg egentlig ikke at køre cykelløb. Fordi det er fandme et surt slid, for at sidde og ikke kunne vinde.” (se bilag 10, s. 44)

Dette stemmer overens med eksisterende viden om karakteristika for ikke-succesfulde miljøer, hvor hverdagen føles splittet i forhold til sportsligt og ikke-sportsligt domæne. (Henriksen et al. 2014) Usikkerhed og manglende sammenspil i hverdagen angiver Molinero et al. (2006) tilmed som værende en højt prioriteret årsag blandt atleter til at stoppe karrieren.

4.3.1.2 *Forhold til træneren*

Efter at Carl blev erstattet til OL, og får at vide at DCU vil nulstille banelandsholdet, finder han ud af, at landsholdet er på en træningslejr, som han ikke havde fået noget at vide om. Han var tilmed i tvivl om, hvorvidt han var en del af landsholdet eller ej. Om der her kan tales om en misforståelse, eller en mangel på kommunikation vides ikke, men det kan antydes, at Carl har haft en manglende interaktion med hans hold og landstræner. Et karakteristika for ikke-succesfulde miljøer, er mangel på interaktion mellem bl.a. træner og atlet (Henriksen et al. 2014). Dette kan derfor tolkes at være et ikke-succesfuldt miljø på dette punkt, og endvidere været medvirkende til at stoppe karrieren.

Carl har en samtale med landstræneren Charlie, idet han har tanker om at stoppe, imens han er i topform. Efter den samtale oplever Carl, at han ikke er så vigtig for holdet mere, og gør hans tvivl mindre, hvilket afspejles i nedenstående citat.

”Set i bakspejlet, så synes jeg hans tale var lidt.. det var ikke sådan, han kæmpede i hvert fald ikke for at jeg skulle blive, synes jeg ikke. Og det må jo have været en eller anden vurdering af, at der ikke var vanvittigt stort brug for mig.” (se bilag 10, s. 45)

Denne samtale tolkes til at have forstærket hans beslutning om at stoppe, hvor han muligvis kunne have ombestemt sig, havde træneren reageret anderledes. Ifølge viden om karrierestop kan forholdet til træneren tilmed være en grund til, at atleter stopper deres karriere (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006). Dette er dog kun en antydning, da Carl ikke udtrykker at have haft et dårligt forhold til landstræneren. Dette ses, da Carl svarer på et spørgsmål om landstrænerens reaktion på Carls overvejelser om karrierestop:

”Det vil jeg ikke gøre mig til herre over. Altså, i og for sig hvis man mener at man ikke har brug for en mand, så skal man ikke gøre alt for at han skal blive. Så er det jo at guide ham til det man synes er det rigtige.” (se bilag 10, s. 45)

4.3.1.3 Fællesskaber

Da Carl bliver en større del af banelandsholdet efter gymnasietiden, flytter han til hovedstadsområdet og bor i det han kalder en ”cykelrytterghetto”, hvor flere af landsholdskammeraterne og landstræneren, samt flere andre ryttere fra den danske A-klasse bor. Dette med henblik på at få nogle at træne med når dette passer ift. træningsprogrammet og samtidig få noget sparring, hvilket fremgår i følgende citat.

”(...) så ville jeg godt tættere på banen og dem jeg ligesom havde med at gøre på banelandsholdet. Mange af dem var i Hovedstadsområdet og trænede i Hovedstadsområdet. Ja, træneren boede faktisk ude på et kollegie, dette kollegie var dengang, et Team Danmark kollegie. Så jeg boede faktisk sammen med landstræneren på det tidspunkt.” (se bilag 10, s. 43)

Dermed tolkes det, at Carl selvstændigt har opsøgt et etableret fællesskab, som hans team eller landsholdet ikke tilbød, hvilket betyder at miljøet på begge teams ikke har været succesfuldt i forhold til dette punkt (Henriksen et al. 2014).

4.4 Opsummering af analyse

4.4.1.1 Sammenspil mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne

Det ses ud fra de tre tidligere atleters biografier, at de alle har haft et opgør med hverdagsproblemer, og andre ting der i sidste ende er prioriteret højere. Her kan nævnes uddannelse og arbejde. De taler om en hverdag, der ikke kan fungere, hvis de skal fokusere på deres sportsgren og samtidig vedligeholde skolegang eller tjene nok penge til at kunne få det til at hænge sammen. Magnus nævner, hvordan et fuldtidsjob ved siden af cykling vil føre til flere stressfaktorer i hverdagen, og at der dermed ikke kan fokuseres 100 % på cykling. Det samme ses i Carls tilfælde, idet han vidste,

hvor meget træning der skulle til, som han ikke ville kunne indføre med et fuldtidsjob ved siden af. De valgte derfor begge i sidste ende, at prioritere en uddannelse højere end deres cykelkarriere. For Laura blev hverdagen også stressende i form af, at hun kom for sent til træning, selvom hun gjorde hvad hun kunne for at undgå at skuffe begge parter, svømning og uddannelse. Der har dermed ikke været en sammenhængskraft mellem det sportslige og ikke-sportslige domæne. Dette skyldes, for Magnus og Carl, primært en mangel på økonomisk støtte. Laura har dog haft mulighed for at forlænge sit uddannelsesforløb, men dette på bekostning af sociale aspekter og hendes lærdom gennem uddannelsen.

4.4.1.2 Fællesskaber

Sociale fællesskaber har tilmed været en faktor for karrierestoppet. For Laura ville, som før nævnt, en forlængelse af uddannelsen gå ud over hendes sociale forhold. Laura har haft sin vennekreds i sporten gennem hele hendes karriere, og dette får først konsekvens for hendes karriere, da hun går på universitet. Det kan derfor antydes, at der i forpligtelsen til vennekredsen uden for det sportslige domæne ikke har været den samme korrelation mellem det sportslige og ikke-sportslige miljø. Magnus og Carl har trænet meget individuelt i deres karriere. Mangel på sociale aspekter i sportsmiljøet kunne antydes at være grunden til Magnus' første karrierestop, hvor vennerne fra det ikke-sportslige miljø har fået ham til at træffe beslutningen om at stoppe. I det sportslige miljø søger Magnus og Carl selv det sociale fællesskab. Magnus bruger barndomsklubbens miljø til at opnå trænings- og sparringspartnere. Carl flytter til hovedstadsområdet, hvor han kunne omgås og træne med andre landsholdsryttere, samt A-klasse ryttere. Carls samtale med landstræneren kan tilmed antydes som værende medvirkende til hans endegyldige beslutning.

4.4.1.3 Forhold til træneren

Informanternes forhold til træneren ses også som et gennemgående tema i deres biografier. Hvor Laura har haft, hvad der ligner et hensigtsmæssigt forhold, har Magnus og Carl haft et forhold til deres respektive landstrænere, der angiveligt har forstærket deres beslutning om at stoppe karrieren. I Magnus' tilfælde er der kun fokus på hans kompetencer som bjergrytter, og for Carl en mangel på kommunikation mellem ham og landstræner, hvor der bliver taget flere forbehold til Lauras behov fra trænerens side mht. sammenspillet mellem uddannelse og træningsmængde.

4.4.1.4 Forbund

I Carls tilfælde har det organisatoriske inden for cykling også været en grund til, at Carl har stoppet karrieren. Der blev taget en beslutning af DCU, som Carl ikke havde indflydelse på, og som igen

relaterer sig til problematikken med det økonomiske aspekt samt den manglende kommunikation mellem Carl og landstræneren.

5 Diskussion

Dette kapitel har til formål at diskutere analysen af informanterne. Her vil projektgruppen forholde sig kritisk til fortolkningen af empirien i relation til den anvendte teori. Diskussionen afsluttes med en kritik af de anvendte kilder i projektet.

Laura nævner, at hun stopper karrieren som 25 årig, hvortil hun nævner, at dette er en normal alder at stoppe som svømmer. Undersøgelser fastslår tilmed, at svømmere stopper deres karriere i en alder mellem 24-30 i gennemsnit. (Wylleman & Reints, 2010) Det kan derfor diskuteres, hvor længe Laura ville have fortsat sin karriere, havde hun ikke stoppet da hun havde, og endvidere hendes relevans for dette projekt. Grunden til at Laura ses som værende relevant, er på baggrund af hendes fortælling og hendes årsag til at stoppe. Laura havde endnu ikke opnået de mål hun gerne ville, men følte sig nødsaget til at stoppe grundet den manglende sammenhængskraft mellem sport og hverdag, hvilket indikerer at denne beslutning ikke var med fuldt overlæg.

Carl gennemgik en periode, hvor han ikke fik information om, hvorvidt han var taget af landsholdet, og ikke skulle med på en træningslejr. Dette kort efter han fik at vide, at han var blevet erstattet til OL holdet, og at der i DCU var taget en beslutning om at starte fra scratch. Carl nævner, hvordan en hverdag med fuldtidsjob og træning er grunden til, at han stoppede karrieren, men det kan diskuteres, hvorvidt de førnævnte begivenheder har været den egentlige årsag til hans karrierestop. Dette ville gøre årsagen til en makromiljøfaktor, som startede overvejelserne til karrierestoppet. Carl nævner tilmed en samtale med landstræneren, hvor han fik en fornemmelse af, at han blev talt yderligere ind i tankerne om at stoppe. Han fik en fornemmelse af, at der ikke var brug for ham. En mulighed kunne derfor være, at der har været uoverensstemmelse mellem Carl og landstræneren, eller at der er sket en misforståelse grundet de førnævnte begivenheder. Dette ville gøre årsagen til karrierestoppet til en mikromiljøfaktor, da der muligvis ikke har været et hensigtsmæssigt forhold og relation til landstræneren. Dermed kan episoden med landstræneren ikke negligeres som værende medvirkende, da dette kan have påvirket hans motivation, men hovedårsagen tolkes som værende økonomisk usikkerhed samt manglende sammenhængskraft i hverdagen, som igangsættes af DCU.

Både Magnus og Carl nævner, at de selv opsøger fællesskaber, hvor de kan få trænings- og sparringspartnere indenfor cykelmiljøet. Dette betyder, at de teams disse to ryttere har kørt for efter barndommen ikke efterlever denne karakteristika for succesfulde miljøer. Kigges der på nuværende danske topryttere såsom Lars Bak (Cyclingnews, 2009), Chris Anker Sørensen (Cyclingnews, 2009,

politikken, 2012), Jakob Fuglsang (jakobfuglsang.dk, 2016) og indtil for få sæsoner siden Nicki Sørensen (TV2 sport, 2014), er disse flyttet til byer rundt om i Europa med andre cykelryttere. Dette er også noget Lance Armstrong (Jenkins, 2004) omtaler i sin bog: ”Hvert Sekund Tæller”, hvor han nævner forskellige byer, som han har haft base i under hans karriere i 1990’erne og starten af 00’erne. Hertil nævner han, at det er meget naturligt for ikke-europæiske ryttere, at oprette en base i Europa, hvor Girona i Spanien bl.a. var en stor cykelrytter enklave dengang han startede. Grundlaget for at opsøge disse fællesskaber har ikke været undersøgt, hvilket medfører at der ikke kan konkluderes noget vedrørende dette, udover det som begge informanter fortæller. Dertil kunne det være interessant at undersøge, hvilke faktorer der får cykelryttere til at flytte til sådanne fællesskaber.

Magnus snakker om, at han træner til punktet, hvor det faktisk er overtræning. Dette gør han specielt efter, at han får at vide, at han kan tabe sig yderligere. Dette fører til sygdomme, og resultater, som ikke er optimale ifølge ham selv. Dermed opstår der et spørgsmål, om Magnus har været en del af et talentfuldt miljø på daværende tidspunkt. Et karaktertræk for et ikke-succesfuldt miljø beskrives som et miljø, der udelukkende fokuserer på optimering af atletens kompetencer (se afsnit 2.2.3) som i cykelsporten kunne være vægt, bmi, watt-tal og lignende. (Jeukendrup et al. 2000) Der kan ses ligheder mellem dette karaktertræk og Magnus’ oplevelse. Har der kun været fokus på hans kompetencer, kan dette muligvis have ført til beslutningen om at stoppe karrieren. Det kan til gengæld yderligere diskuteres, om konstant optimering af vægt og træning har været en opfattelse fra miljøets side, eller fra Magnus selv. Det kan antydes, at Magnus ikke har haft nok viden om hvordan han optimalt skulle spise og træne, da han nævner, at han selv har haft fokus på, at der hele tiden har været noget ved hans krop, kost eller træning, som kunne optimeres, da han har fungeret som sin egen diætist og træner. Hvorvidt dette har været en holdning fra hans træningsmiljø, ham selv eller begge sider vides ikke, men antydes for at være starten på det, der førte til hans karrierestop.

5.1 Kildekritik

Kilderne der er anvendt i de forskellige afsnit, er videnskabelige artikler som kommer fra adskillige peer-reviewed magasiner. Her kan bl.a. nævnes Smith & Sparkes (2009a & 2009b) og Mills et al. (2014), samt Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011), Larsen et al. (2013 og 2014) og Storm et al. (In Press) der dog har det tilfælles, at de alle er artikler skrevet som en del af en Ph.d afhandling for

hovedforfatteren. Dette ændrer dog ikke på, at de stadig er peer-reviewed, hvilket gør, at artiklerne brugt i denne undersøgelse kan anses som værende af høj videnskabelig kvalitet.

Andre kilder anvendt i denne undersøgelse kan nævnes Lieblich et al. (1998) og Jones et al. (2013), som er bøger, der beskriver metoder. Disse har været anvendt i metodeafsnittene, i samarbejde med andre kilder, som f.eks. førnævnte Smith & Sparkes (2009a & 2009b). Projektgruppen anser dette for at være hensigtsmæssigt, da referencerne er til faste begreber og metoder.

En del af kilderne fra indledningen såsom, feltet.dk (2013) er nyhedssider på internettet. Samtidig er Andersen (2013) ikke en videnskabelig undersøgelse, men en artikel om talentudviklingens tilstand set fra forskellige atlethers og landstrænerens synsvinkel. Disse kilder har været inspiration for projektets indledning.

Projektgruppen har brugt nyhedssider, som førnævnte feltet.dk (2013), samt dagblade som nordjyske (2015) og politikken (2012), til at læse om forskellige atleter, samt informanterne i denne undersøgelse. Artikler og nyheder vedrørende projektets informanter er udeladt fra litteraturlisten, samt ikke indsat som kilder i teksten, da det modstrider med projektets samtykkeerklæring (se bilag 2), hvor informanterne er lovet anonymitet.

Årsager til karrierestop i sport (se afsnit 2.3) undersøges af forskere, da dette område anses som et samfundsproblem på længere sigt, hvis ikke børn og unge fortsætter med at dyrke idræt og sport, da deltagelse i dette fremmer sundheden, forskellige fysiske evner, sociale evner og forståelsen for diplomati. (Gould et al. 1982 og Molinero et al. 2006) Meget få beskæftiger sig med atleter på højere niveauer, dog ikke med henblik på transitionen videre mod elite og international konkurrence. (Klint & Weiss, 1986, Butcher et al. 2002 og Delorme et al. 2011)

6 Konklusion

Projektgruppen konkluderer, at talentbegrebet skal forstås som multidimensionalt med fysiologiske, antropometriske, psykologiske, motoriske/koordinatoriske, sociologiske og kulturelle/miljø faktorer. Ydermere er dette noget, der skal udvikles.

Projektgruppen konkluderer, at der er en række karakteristika for det succesfulde og ikke-succesfulde talentudviklingsmiljø, der er afgørende for talenters udvikling.

Overordnet kan projektgruppen se tre gennemgående temaer som årsag til karrierestop i sport i denne undersøgelse:

- Sammenspil mellem sportsligt domæne og ikke-sportsligt domæne
- Fællesskaber
- Forhold til træneren

Det kan konkluderes, at en primær grund til at stoppe den sportslige karriere i en tidlig alder, er grundet manglende sammenhængskraft mellem det sportslige og ikke-sportslige domæne. For Laura, Magnus og Carl ville en hverdag ikke fungere med et fuldtidsjob eller videregående uddannelse sideløbende med elitesporten. Et job eller uddannelse ville resultere i, at der ikke kan opnås tilstrækkelige og tilfredsstillende træningstimer, hvilket resulterer i en stresset hverdag.

Det kan tilmed konkluderes, at andre karakteristika for ikke-succesfulde talentudviklingsmiljøer har indspillet på beslutningen om at stoppe karrieren. Her kan nævnes Magnus og Carl, som angiveligvis ikke har haft et optimalt forhold til deres respektive landstræner, der i begge tilfælde er tolket til at være medvirkende til at de har taget beslutningen om at stoppe karrieren.

For Laura var sociale fællesskaber en vigtig faktor, der i sidste ende var medvirkende til at hun traf beslutningen om at stoppe karrieren, da forlængelse af uddannelsen ville resultere i tabte fællesskaber fra hendes uddannelse.

For Carl har en faktor i makromiljøet også været medvirkende til, at han valgte at stoppe. Beslutningen fra organisationen DCU om at ”nulstille” har medbragt økonomisk usikkerhed for Carl, der slutteligt stillede ham over for valget mellem at træne sideløbende med at arbejde på fuldtid, eller at stoppe cykelkarrieren.

7 Perspektivering

Studier der beskæftigede sig med karrierestop blandt atleter, undersøgte motivationen blandt dem, og hvilken grad eller form for motivation der kan føre til karrierestop. Her er der tale om motivationsteoriene Self Determination Theory og Achievement Goal Theory. Undersøgelserne viste, at atleter med en ekstern form af motivation inden for begge motivationsteorier havde større tendens til at droppe ud af deres sportsgren. (Sarrazin et al. 2002 og Calvo et al. 2010) Disse teorier kunne tilmed inddrages i dette projekt til yderligere udvidelse af analysen. Magnus og Carl nævner i interviewet, hvor motiveret de har været, og hvilke ting der yderligere styrkede deres motivation. Motivationsteorier kunne her inddrages for at give et retrospektivt indtryk af, hvordan deres motivationsniveau har været gennem deres karriere, og specielt til sidst inden de traf deres beslutning om at stoppe karrieren. Dermed kunne de forskellige episoder medvirkende til deres beslutning analyseres i forhold til påvirkningen af deres motivation, og hvad der var de mest afgørende årsager.

Motivationsteoriene kunne inddrages i et opfølgende interview efter det narrative interview var udført. Dette kunne tilmed gøres i form af et efterfølgende spørgeskema.

En videre undersøgelse af kriterierne for et succesfuldt talentudviklingsmiljø kunne tilmed være interessant. En sådan undersøgelse kunne bidrage til eksisterende viden om talentudvikling, og optimering af talentudviklingsmiljøer. Til dette kunne en kombination af metoder som interview og observation tages i brug til større indsigt i miljøet, med fokus på atleternes relationer til faktorer i deres mikromiljø. Dertil kunne aktionsforskning anvendes, og dermed som forsker, til en vis grad, blive en integreret del af talentudviklingsmiljøet. Dette skulle tilmed være et longitudinelt studie, for på bedst mulig vis få indtryk og empiri over en længere periode.

Da projektgruppen har beskæftiget sig med en svømmer og to cykelryttere, men intet af det eksisterende viden beskæftiger sig disse sportsgrene, kunne det være fordelagtigt at udføre en undersøgelse omhandlende succesfulde miljøer inden for disse. Henriksen et al. (2010a, 2010b og 2011) er bevidst om, at karakteristika kan variere fra sportsgren til sportsgren (se afsnit 2.2.4). Dermed kunne en udformning af specifikke karakteristika for hhv. svømning og cykling danne et bedre grundlag at konkludere ud fra. Som før nævnt er det naturligt for cykelryttere at flytte til enklaver (se kapitel 5) angiveligvis af træningsmæssige årsager, hvilket kunne give anledning til en undersøgelse omhandlende sådanne miljøer og tendenser.

8 Litteraturliste

- Abbott A., Button C., Pepping G. J., & Collins D., 2005, Unnatural Selection: Talent Identification and Development in Sport, *Nonlinear Dynamics, Psychology, and Life Sciences*, 9 (1), 61 – 88
- Ackland T. R., Elliot B. C., & Bloomfield J., 2009, *Applies Anatomy and Biomechanics in Sport*, 2nd ed., Human Kinetics, Leeds
- AGF.dk, 2016, AGF klubhistorie [online], tilgængelig: bit.ly/AGF_klubhistorie [lokaliseret 23/05-2016]
- Alfermann D., & Stambulova N., 2007, Career transitions and career termination. In G. Tennenbaum & R. C. Ecklund (Eds.), *Handbook of sport psychology*, 712–733, Wiley, Hoboken, NJ
- Andersen J. L., 2013, Stortalenter Parkerer Cyklen, *DIF opinion*, 4,
- Atkinson P., & Delamont S., 2006, Rescuing narrative from qualitative research, *Narrative Inquiry*, 16 (1), 164 – 172
- Beets M. W., Cardinal B. J., & Alderman B. L., 2010, Parental social support and the physical activity-related behaviors of youth: a review, [Online], *Health Education and behavior* Tilgængelig: bit.ly/Parental_social_support_and_the_physical_activity-related_behaviors_of_youth_A_review [Lokaliseret: 15/04-2016]
- b.dk, 2015, 26-årige Mads Laudrup stopper karrieren [online], Tilgængelig: bit.ly/Mads_Laudrup_stopper_karrieren [Lokaliseret 13/04-2016]
- Bonde H., 2007, *Humanistisk og samfundsvidenskabelig idrætsteori*, Kbh, Frydenlund
- Butcher J., Lidner K. J., & Johns D. P., 2002, Withdrawal from Competitive Yuoth Sport: A Retrospective Ten-year study, *Journal of Sport Behavior*, 25 (2), 145 – 163
- Butler, R.J., 1989, Psychological Preparation of Olympic Boxers, *The Psychology of Sport: Theory and Practice*, British Psychological Society, Leicester, 74 – 84
- Calvo T. C., Cervelló E., Jiménez R., Iglesias D., & Murcia J. A. M., 2010, Using Self-Determination Theory to Explain Sport Persistence and Dropout in Adolescent Athletes, *The Spanish Journal og Psychology*, 13 (2), 677 – 684
- Cervelló E. M., Amparo Escartí A., & Guzmán J. F., 2007, Youth sport dropout from the achievement goal theory, *Psicothema*, 19 (1), 65 – 71
- Côté J., 1999, The Influence of the Family in the Development of Talent in Sport, *The Sport Psychologist*, 13, 395-417
- Côté J., Baker J., & Abernethy B., 2003, From play to practice: A developmental framework for the acquisition of expertise in team sport, In J. Starkes and K.A. Ericsson (Eds.), *Expert performance in sports: Advances in research on sport expertise*, 89 – 113, Human Kinetics, Champaign, IL
- Côté J., Baker J., & Abernethy B., 2007a, Practice and play in the development of sport exercise, Tennenbaum G., & Eklund R. C., (Eds.) *Handbook of sport psychology*, 3th ed., John Wiley & Sons.

- Côté J., Lidor R., & Hackfort D., 2007b, ISSP Position Stand: To Sample or to Specialize? Seven Postulates about Youth Sport Activities that Lead to Continued Participation and Elite Performance, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 9, 07 – 17
- Christensen S. A., Lamont-Mills A., & Annis-Brown P., 2007, *Sport psychology as mental equipment*, Paper presented at the APS College of Sport Psychologist (South Australian Branch) Professional Development Program, Adelaide, South Australia.
- Cyclingnews.dk, 2009, Luxembourg Licence for Sørensen [online], Tilgængelig: bit.ly/Dansker_paa_LuxembourgLicens [Lokaliseret 21/05-2016]
- Delorme N., Chalabaev A., & Raspaud M., 2011, Relative Age is Associated with Sport Dropout: Evidence from Youth Categories of French Basketball, *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 21 (1), 120 – 128
- Elite.Vejle.dk, 2015, Kajak-talent indstiller lovende karrieren [online], Tilgængelig: bit.ly/Elite_Vejle_Talent_indstiller_Karrieren [Lokaliseret 13/04-2016]
- Emden C., 1998, Conducting narrative Analysis, *Collegian*, 5 (3), 34 – 39
- Ericsson K. A., Krampe R. T., & Tesch-Romer C., 1993, The Role of Deliberate Practice in the Acquisition of Expert Performance, *Psychological Review*, 100 (3), 363 – 406
- Feltet.dk., 2013, Guldhammer Dropper cyklingen for serie 5 fodbold [online], Tilgængelig: bit.ly/Guldhammer_dropper_cykling [Lokaliseret 13/04-2016]
- Fraser-Thomas J., Côté J., & Dekan J., 2008, Examining Adolescent Sport Dropout and Prolonged Engagement from a Developmental Perspective, *Journal of Applied Sport Psychology*, 20, 318 – 333
- Fraser-Thomas J., Côté J., & MacDonald D. J., 2010, Community Size in Youth Sport Settings: Examining Developmental Assets and Sport Withdrawal, *Revue phénEPS/PHEnex Journal*, 2 (2),
- jakobfuglsang.dk., 2016, Jakob Fuglsang profil [online], Tilgængelig: bit.ly/J_Fuglsang_profil [Lokaliseret 21/05-2016]
- Gould D., Feltz D., Horn T., & Weiss M., 1982, Reasons for Attrition in Competitive Youth Swimming, *Journal of Sport Behavior*, 5 (1), 155 – 165
- Gucciardi D. F., & Mallett C. J., 2010, Mental toughness, *Routledge Handbook of Applied Sport Psychology*, 547 – 556, red. Hanrahan S. J., & Anders M. B., Routledge, London
- Gulbin J. P., Croser M. J., Morley E. J., & Weissensteiner J. R., 2013, An integrated framework for the optimisation of sport and athlete development: A practitioner approach, *Journal of Sports Sciences*, 31 (12), 1319 – 1331
- Henriksen K., Hansen J., & Hansen M., 2007, *Gyldendals Idrætspsykologi*, Gyldendal, KBH K
- Henriksen K., Stambulova N., & Roessler K. K., 2010a, Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu, *Psychology of Sport and Exercise*, 11, 212 – 222

- Henriksen K., Stambulova N., & Roessler K. K., 2010b, Successful talent development in track and field: considering the role of environment, *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 20 (2), 122 – 132
- Henriksen K., Stambulova N., & Roessler K. K., 2011, Riding the Wave of an Expert: A Successful Talent Development Environment in Kayaking, *The Sport Psychologist*, 25, 341 – 362
- Henriksen K., Larsen C. H., & Christensen M. K., 2014, Looking at success from its opposite pole: The case of a talent development golf environment in Denmark, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12 (2), 134 – 149
- Jenkins S., 2004, *Lance Armstrong – Hvert Sekund Tæller*, Borgen, Valby
- Jeukendrup A. E., Graig N., & Hawley J. A., 2000, The Bioenergetics of World Class Cycling, *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 3 (4), 414 – 433
- Johnson M. B., Tenenbaum G., Edmonds W. A., & Castillo Y., 2008, A comparison of the developmental experiences of elite and sub-elite swimmers: similar developmental histories can lead to differences in performance level, *Sport, Education and Society*, 13 (4), 453 – 475
- Jones I., Brown L., & Holloway I., 2013, *Qualitative Research in Sport and Physical activity*, SAGE, London
- Jovchelovitch S., & Bauer M. W., 2000, Narrative interviewing [online]. SAGE, London, Tilgængelig: eprints.lse.ac.uk/2633 [Lokaliseret 15/02-2016]
- Kavanagh E., 2012, Affirmation through disability: one athlete's personal journey to the London Paralympic Games, *Perspectives in Public Health*, 132 (2), 68 – 75
- Klint K. A., & Weiss M. R., 1986, Dropping in and Dropping Out: Participation Motives of Current and Former Youth Gymnasts, *Canadian Journal of Applied Sports Science*, 11 (2), 106 – 114
- Kvale S., & Brinkmann S., 2009, *InterView: introduktion til et håndværk*, 2. udg., Hans Rietzels Forlag, KBH K
- Larsen C. H., Alfermann D., Henriksen K., & Christensen M. K., 2013, Successful Talent Development in Soccer: The Characteristics of the Environment, *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 2 (3), 190 - 206
- Larsen C. H., Alfermann D., Henriksen K., & Christensen M. K., 2014, Preparing Footballers for the Next Step: An Intervention Program From an Ecological Perspective, *The Sport Psychologist*, 28, 91 – 102
- Lieblich A., Tuval-Mashiach R., & Zilver T., 1998, *Narrative Research: Reading, Analysis and Interpretation*, SAGE, Thousand Oaks, CA.,
- Machin D., & Campbell M. J., 2005, *Design of Studies for Medical Research*, Wiley, Chichester
- Martindale R. J. J., Collins D., & Abraham A., 2007, Effective Talent Development: The Elite Coach Perspective in UK Sport, *Journal of Applied Sport Psychology*, 19 (2), 187 – 206

- Mills A., Butt J., Maynard I., & Harwood C., 2014, Toward an Understanding of Optimal Development Environments Within Elite English Soccer Academies, *The Sport Psychologist*, 28, 137 – 150
- Molinero O., Salguero A., Tuero C., Alvarez E., & Marquez S., 2006, Dropout Reasons in Young Spanish Athletes: Relationship to Gender, Type of Sport and Level of Competition, *Journal of Sport Behavior*, 29 (3), 255 – 269
- Nordjyske.dk, 2015, Julie Levisen siger stop [online], Tilgængelig bit.ly/Julie_Levisen_siger_stop [lokaliseret 13/04-2016]
- Norton K., & Olds T., 1996, *Anthropometrica – A textbook of body measurement for sports and health courses*, UNSW Press book, Sydney
- Politikken.dk, 2012, Oksen fra Hammel: ”Jeg savner tit en god plade chokolade” [online], Tilgængelig: bit.ly/Oksen_fra_Hammel [Lokaliseret 21/05-2016]
- Sarrazin P., Vallerand R., Guillet E., Pelletier L., & Cury F., Motivation and Dropout in Female Handballers: A 21-month Prospective Study, *European Journal of Social Psychology*, 32 (3), 395 – 418
- Sheard M., & Golby J., 2006, Effect of psychological skills training program in swimming performance and positive psychological development, *International journal of sport and exercise psychology*, 4 (2), 149 – 169
- Smith og Sparkes, 2009a, Narrative inquiry in sport and exercise psychology: What can it mean, and why might we do it?, *Psychology of Sport and Exercise*, 10, 1 – 11
- Smith og Sparkes, 2009b, Narrative analysis and sport and exercise psychology: Understanding lives in diverse ways, *Psychology of Sport and Exercise*, 10, 279 – 288
- Sonne-Ragans V., 2012, Modeller, *Anvendt Videnskabsteori*, Samfunds litteratur, Frederiksberg C
- Storm L. K., Ronglan L. T., & Christensen M. K., In Press, Comparing the organisational cultures of efficient talent development environments in handball in Scandinavia: Between values of productivity and loyalty, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*,
- Toussaint H., & Truijens M., 2005, Biomechanical aspects of peak performance in human Swimming, *Animal Biology*, 55 (1), 17-40
- Tv2.dk, 2014, Riis: Nicki kan blive en god sportsdirektør [online], Tilgængelig: bit.ly/Nicki_Soerensen [Lokaliseret 21/05-2016]
- Wall M., & Côté J., 2007, Development activities that lead to dropout and investment in sport, *Physical Education and Sport Pedagogy*, 12 (1), 77 – 87
- Wylleman P., & Reints A., 2010, A lifespan perspective on the career of talented and elite athletes: Perspectives on high-intensity sports, *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 50 (2), 88 – 94